

ИСТИНА - VERITAS

Издание
на Католическата
епископска
конференция в България

Ego sum via, et veritas, et vita. Јо 14,6

Брой 2 (1435)

София, февруари 2010 г.

Цена 0.50 лв.

„Представяне в храма“ - Джентиле да Фабриано

Болестта може да се превърне в школа за надежда

*Послание на папа Бенедикт XVI
за XVIII световен ден на болните*

Скъпи братя и сестри,
На 11 февруари 2010 г., когато честваме Дева Мария от Лурд, в базиликата във Ватикан ще се отслужи литургия за XVIII световен ден на болни. Щастливото съвпадение с 25-ата годишнина от създаването на Папския съвет за здравни работници ни дава още един повод да благодарами на Бог за пътя, извърян от доктор в областта на пастирската грижа за здравето. Пожелавам от все сърце тази годишнина да стане повод за апостолски устрем и по-всесъдайна служба за болните и за тези, които се грижат за тях.

Посредством Световния ден на болните Църквата се опитва да направи съпричастна църковната общност относно значението на пастирското служение в необятния

свят на здравето, служение, което е неразделна част от нейната мисия, тъй като се вписва органично в спасителната мисия на Христос. Той, Божественият лекител, „изходи Иудея, правейки добри и изцерявайки всички наисилвани от дявола“ (Деян. 10, 38). Именно от тайната на Неговото страдание, Неговата смърт и Неговото възкресение човешкото страдание черпи смисъл и светлина. В апостолическото писмо „Salvifici Doloris“ Божият раб Йоан-Павел II написа просветляващи слова по този повод: „Човешкото страдание достигна своя връх в страданието на Христос. И същевременно придоби съвсем ново измерение и пое нова посока: то бе свързано с любовта, с тази любов, за която

[На стр. 6](#)

Енорията в Борец още е жива

*Отец Димитър: Кръщавайте децата
с имена на светци, а не на герои
от сапунени сериали*

Повече от 30 семейства и домове бяха благословени в енория „Свети Антон от Падуа“ в пловдивското село Борец. Това стана на 10 януари - неделя, когато Църквата чества празника Кръщене Господне. След сутрешната литургия отец Димитър Димитров благослови къщите и семействата. По стара традиция във всеки дом имаше подгответа на запалена свещ като символ на Христос, както и икона на Дева Мария или разпятието. Въпреки че са малко на брой, католиците от Борец с радост посрещнаха своя енорист, на когото благодариха, че и тази година могат да го видят в своя дом. Всеки от енориашите пусна по нещичко в торбичката, носена от министрантите, в знак на признательност за Божията любов. От своя страна отец Димитър им подари по една брошура, в която са събрани снимки от местата, където той отслужва ли-

тургии: храм „Пресвето Сърце Исусово“, манастира на сестрите францисканки, параклиса в болницата в град Раковски, включително и фотоси от енорийския храм „Свети Антон от Падуа“. Ремонтираната преди няколко години черква събира всяка неделя и на празниците малкото вярващи, които с радост споделят, че тяхната енория още е жива.

В близкото до град Раковски село Борец сега живеят близо 50 католици, като в средата на миналия век те са били около 200. Историята раз-

[На стр. 2](#)

[На стр. 11](#)

Йезуитите нак дейни в България

След смъртта на нашия любим и свят свещеник отец Йордан Карамитров през 1960 г. в България няма отци от ордена на йезуитите. Това е до 2007 г., когато в България идва един всепризнат мисионер от Австрия, който се старае да създаде в София дом за деца от улицата. Отец Георг Споршил още от 80-те години на миналия век е деен и ръководи социален дом във Виена за бивши затворници, алкохолици и наркомани, подкрепяйки

ги да започнат нов, по-добър живот. През 1991 г. неговата общност - йезуитската, го праща в Румъния, за да се бори срещу немотията там. Той храни по улиците на Букурещ деца и младежи, които без родители и без възпитатели живеят в каналите на града. Скоро успява със съратници да основе там домове, в които бездомните деца и младежи започват нов живот.

Делото на отец Споршил продължава в Молдова и Ук-

райна, където нищетата не е по-малка. На своето дело той дава името „Concordia“, което означава „С единени сърца“. Божието провидение довежда отец Споршил в София, където приятели му дават да ползва една изоставена сграда - бивш склад за брашно към зърнената фабрика. След дълги разговори с властите отчето получава право да преустрои сградата. Австрийска строителна фирма

[На стр. 2](#)

Да освободим душата си

Постното време е привилегировано време за обръщане, за духовна борба и най-вече време за вслушване в Божието слово, за по-задълбочен катехизис, за да вникнем във великите теми на нашата вяра и да се подгответи за Великден.

Кръстени в смъртта и във възкресението на Христос, ние живеем според етиката на Възкръсналия, следвайки не абстрактен закон, а примера на Христос в Неговото Синовно послушание към Отца.

През постното време Божият народ полага нужното усилие, което го освобождава и го отваря към зова на Господ.

Лишавайки се от „земната храна“, християнинът ще се научи да вкусва - преди всичко - „хляба“ на Божието слово и на Евхаристията и ще чувства нуждата да сподели своите блага с другите.

Периодът на постното време ни напомня четирийсетте години, през които Израел е живял в пустинята, преди да стигне до Обещаната земя, и четирийсетте дни на Иисус в пустинята, изкушаван от дявола. Това са за нас духовните събития за времето на очакване на пасхалното тържество. Двете събития имат за фон пустинята, привилегировано място за среща с Бог. Пустинята е място, където духовното превъзхожда материалното, място, където се разбира същността на живота, нашата същност. Виждаме в себе си

Трите изкушения - френска икона от XV век

„Каритас“ отбележва Европейската година за борба с бедността

„Помагащите хора са като другите, които неизбежно се срещат със страданието, но оттам продължават напред“

Киара ЛЮБИК

Съкли приятели,
2010 г. е обявена от Европейската комисия за Европейска година за борба с бедността и социалната изолация. Осьзанавайки, че бедността на един човек съответства на границата на бедността на обществото като цяло, чрез тази инициатива Европейската комисия призовава гражданиците и всички части на обществото да подновят ангажименти за солидарност и социална справедливост.

Изграждането на социално справедливо общество е основна мисия на всички нас, организации на „Каритас“, работещи за изпълнението на социалната доктрина на Католическата църква. Ето защо 2010 г. ни дава изключителна възможност да посочим проблемите и нуждите на хората, които подпомагаме; да провокираме заинтересоваността и ангажиментите на всеки за участие в борбата срещу бедността и социалното изключване; да помогнем за промяна на стереотипите и стигматизирането на бедността и по този начин да допринесем за изграждането на едно по-хуманно и социално справедливо общество.

Имайки предвид голямата отговорност, която е поела

към хората в неравностойно положение, и възможностите, които предоставя Европейската година 2010, „Каритас“ инициира кампания ZERO POVERTY - „Нулева бедност“. Кампанията беше официално открита на 27 януари 2010-а с представяне на документа „Бедността сред нас“ в Европейския парламент. Информация за всички инициативи на кампанията може да бъде намерена на официалната страница www.zeropoverty.org. Освен това на тази страница е публикувана петиция, включваща няколко важни препоръки към властимащите за конкретни действия, подпомагащи борбата с бедността. Идеята е петицията да бъде подписана от поне един милион души и да бъде поднесена на Европейската комисия.

През годината се предвиждат общи за организацията на „Каритас“ инициативи, които целят повишаване на интереса на различните части на обществото към решаването на проблемите на бедността и социалната изолация.

Информация за инициативите, които ще се проведат във вашата енория, можете да получите от енорийската организация на „Каритас“.

„Каритас“ - България

Енорията в Борец още е жива

От стр. 1

казва, че са преселници от село Кальчил (днешен квартал Генерал Николаево на град Раковски) - отишли са там да работят и така са основали енорията. В края на 80-те и началото на 90-те години по-голямата част от младите се преместват да живеят и работят в Пловдив, град Раковски и другите близки градове. Ето затова сега в селото са останали малко католици, като през последните години за тях се грижат свещениците от квартал Генерал Николаево.

На 3 януари отец Димитър, който е и енорист в квартал Генерал Николаево в град Раковски, отслужи в малката енория първата литургия за новата 2010 г. Неделната миса съвпадна с деня, в който Католическата църква отбележва Пресветото име на Христос. И неслучайно проповедта на свещеника беше с акцент какво всъщност означава името на Христос. Пред малкото вярващи, които бяха дошли на литургия в ранната утрин, свещеникът обясни как свети Бернардин възвежда в църковната традиция изписането на името на Исус с три букви IHS във формата на

Иван КЪРЧЕВ

Етика в бизнеса

Беседа на тема „Етика в бизнеса“ се състоя на 23 януари в зала „Пресвето Сърце Исусово“ при енория „Свети Лудвиг“ в Пловдив. Лектор бе проф. Антонио Аргандона, преподавател по икономика в Католически университет в Навара (Испания). На беседата присъстваха Негово високопреосвещенство епископ Георги Йовчев, генералният викарий монс. Стефан Манолов, свещеници от диоцеза, сестри от различни конгрегации, миряни. Целта на лекцията е бизнесмените и студентите по икономика да бъдат настърчени в следването на Христос в тази сфера на обществения живот, която не би трябвало да бъде възприемана само като средство за благодетелстване, а преди всичко като действителност, от която зависи доброто както на работниците, така и на цялото общество. След завършване на изложението на проф. Аргандона имаше възможност за дискусия. Провеждането на беседата е предложено от университета на Навара в лицето на проф. Аргандона и осъществено с любезното до-

макинство на епископа на Софийско-Пловдивската епархия Георги Йовчев. Сред завършилите икономика в Института по икономика към Католически университет в Навара има и повече от десет българи.

Проф. Аргандона е в страната ни по повод на участето му в международна конференция на 21 януари и експертен семинар на 22 януари в София на тема „Ползи за бизнеса от корпоративната социална отговорност в туризма“. В България се провежда за пър-

ви път конференция на тема отговорен туризъм, като Антонио Аргандона е сред утвърдените международни експерти, лектори на конференцията.

Аргандона е професор по икономика и ръководител на Катедрата по корпоративна социална отговорност и корпоративно управление към университетската бизнес школа IESE. Работи предимно в областта на макроикономиката и монетарната икономика, международната икономика и приложната етика в икономиката, бизнеса и корпоративната социална отговорност. Преподавал е в университетите в Барселона, Малага и Навара. Проф. Аргандона е получил докторската си степен от университета в Барселона. Бакалавърската му степен по икономика е от същия университет. През 2006 г. той е финалист за факултетските награди „Пионер“, присъждани от Европейската академия за бизнес в обществото (EABIS) и Аспенския институт. Проф. Аргандона е член на Кралската академия по икономика и финанси (Барселона).

Жана СТОЕВА

Съвместно католическо-еврейско комюнике за общи усилия в защита на Творението

Католици и евреи ще полагат общи усилия в защита на Творението според библейското учение - това се казва в заключителното комюнике на Комисията за еврейско-католически диалог от приключилата на 17 януари в Рим девета среща, посветена на околната среда. В съвместното комюнике се припомня визитата на Бенедикт XVI в римската синагога и се подчертава спешната нужда за „признаване на трансцендентното измерение на Творението“, което е „основен елемент, за да се гарантира постоянно развитие и етическата отговорност“. В документа се подчертава, че актуалната екологическа криза е продукт на „необуздана-

та техническа и материална експлоатация“ и че „не всичко, което е технически възможно, е морално приемливо“. Липсата на такова съзнание води до „разрушителни последствия за човечеството и природата“. Общото комюнике изтъква, че „Бог е поставил човека на върха на своето творение, повелявайки му задачата да го съхранява, отнасяйки се с уважение и солидарност към бедните и слабите“. Накрая комисията призовава държавите за „действие в тясно сътрудничество с религиозните лидери“ за настъпването на една „автентична екологична етика“, която е същественото условие за мира в света.

По Радио ВАТИКАН

Йезуитите нак дейни в България

От стр. 1

дарява за делото цялата работа. От мизерния склад строителите правят прекрасен дом, който отговаря на всички съвременни изисквания. От януари 2009 г., вече една година, домът е отворен за нуждаещите се. В София няма деца, живеещи в каналите, но има много бездомни млади хора, които на 16-18 години трябва да напуснат различните социални домове и остават без дом и препитание на улицата. Така от уста на уста домът става познат и пребиваващите стават все повече. Този прият на „Concordia“ получава името на свети Константин.

Отец Маркус, йезуит от Австрия, сърат на отец Споршил, води със здрава ръка и умение този младежки център. Със сътрудници от Австрия и България те се грижат за превъзпитаването на бездомните младежи. В дома ки-

пи жизнено ежедневие. Денят започва с кратка молитва в праклиса. Вечер младежите се събират за игри и спорт. Някои могат добре да бродират и украсяват дома. За тези души от улицата не е лесно да живеят дисциплинирано и да пазят чистотата и ред. Но с много обич и търпение, с мир и разбирането всичко върви добре.

Братът на отец Споршил, бивш социален служител в Австрия, посещава също на няколко пъти България и дома. Той посещава и един дом за психично болни мъже в Рилския балкан. Потискащата мизерия там го трогва. Той провежда акции в Австрия и събира пари, за да обнови в този дом кухнята с нови съоръжения. Не след дълго фасадата на сградата блясва ново боядисана, столовата и санитарните помещения са напълно обновени. Сега предстои и смяна на прозорци, подове, легла в спалните помещения на болните, които - макар и изостанали психически - се радват като деца на придобивките и помагат в ремонтните дейности.

Бог да благослови добротата на тези хора, дошли да по-

могнат всестранно на бедните в България.

Църквата у нас благодаря на йезуитите, че отново започват дейност в България. Католиците у нас са малко, но те и приятелите от чужбина помагат не само на Църквата ни, но и на всички нуждаещи се независимо от вероизповеданието им.

Отец Маркус учи български и се включва скромно и в живота на енориите в София.

Владислав ТОМИЧ

ИСТИНА - VERITAS

продължител на в. „Истина“ (1924 - 1949 г.)

Директор
свещеник Благовест
Вангелов

Адрес на редакцията:
1606 София,
ул. „Люлин планина“ № 7
Тел./факс 952-29-59,
E-mail: Istina-v@techno-lin.com
Редактор Марио Георгиев
ISSN 0861-6450

2
ИСТИНА
VERITAS
Брой 2 (1435)
февруари 2010 г.

Бразилия. Едно от чудесата на света, емблемата и символът не само на Рио де Жанейро, но и на цяла Бразилия, огромният, висок 40 метра паметник на Христос Изкупител на хълма Корковадо е затворен за основна реставрация. По предварителни изчисления реставрацията ще струва над 3 млн. евро. Католическата църква в Бразилия започна дарителска кампания, като напечата ленти с надпис „Аз съм за Христос“. Само за един месец сумата е събрала! Всяка година величествената статуя се посещава от над 5 млн. поклонници и туристи. От 180-милионното население на Бразилия над 150 млн. са католици и това е най-голямата католическа страна в света.

Франция. Според широкомашабна анкета всяко второ френско семейство изпраща децата си в елитните католически училища, които се ползват с авторитет заради своите високохумани обществени, морални и религиозни възпитателни ценности.

Палестина. Палестинският министър на туризма г-жа Кулуд Дайбес - католичка, е съобщила, че броят на посетителите във Витлеем (ръжденото място на Христос) през 2009 г. е достигнал рекорд - повече от два miliona души, с половин милион повече от предната година, като 70 процента са католици от цял свят.

Чехия. Библията в Чехия е на път да се превърне в бестселър - най-продаваната книга. За един месец са продадени над 70 хиляди екземпляра - феноменален търговски успех, който говори за големия интерес на населението.

Германия. При едно допитване германските младежи от 14 до 29-годишна възраст са посочили за образец и пример в своя живот на първо място блажената Майка Тереза (1910-1997). Жените също са я посочили като образец на високи морални и човешки ценности, а мъжете са посочили Джон Кенеди.

САЩ. Американският певец и поет Боб Дилън е издал новия си албум „Коледа в сърцето“. В него той е събрали най-новите си религиозни песни, свързани с Рождество Христово. Боб Дилън е от еврейско семейство. Приема католическата вяра и заявява, че за него най-голяма мечта е да посети папа Бенедикт XVI, когото смята за най-авторитетната личност в света. Доходите от новия си албум той ще предаде на Католическата църква за подпомагане на борбата със световния глад.

Австралия. Поради ремонт на англиканска черква в гр. Бентли-го англиканският епископ е помолил католическия епископ на града да разреши ръкополагането за свещеници на четири жени и трима мъже в католическата катедрала. Епископът категорично отказал, като е заявил, че това е против каноните на Църквата да се ръкополагат друговерци, макар и християни, и особено жени за свещеници. От 20-милионното население на Австралия над 6 млн. са католици и са най-голямата организирана религиозна общност в страната.

Виетнам. През 2010 г. виетнамските католици ще празнуват два юбилея - 350 години от установяване на католически

епархии в Южен Виетнам (1660) и 50 години (1960) от учредяването на католически епархии в Югозападен Виетнам. От 70-милионното население на страната над 12 милиона са католици.

Англия. На 88-годишна възраст е починал архиепископ Греъм Леонард. От 1981 до 1991 г. той е бил епископ на Лондон и трети по сан в англиканска йерархия. В знак на протест срещу ръкополагането на жени за свещеници в Англиканска църква през 1994 г. той я напуска и приема католическата вяра, като става обикновен свещеник.

Италия. Създадена е образцова организация за изложението на Христовата плащаница в Торино. Поради огромния интерес на поклонници от цял свят заявки за посещение се приемат и чрез интернет. Христовата плащаница ще бъде изложена от 10 април до 23 май т.г. в катедралата на Торино. Папа Бенедикт XVI ще посети града и на 2 май, неделя, ще се поклони пред реликвата. Организаторите очакват над 3 млн. поклонници от цял свят.

Португалия. Папа Бенедикт XVI ще посети страната от 11 до 14 май т.г. Той ще се срещне с всички португалски епископи, с президента на страната Анибал Кавеку Силва, с министрите. Основна точка на визитата му е светилището Фатима, където на 13 май Светият отец ще отслужи тържествена литургия на открито пред над 300 хиляди вярващи. От 10-милионното население на Португалия над 9 млн. са католици.

Турция. Папският нунций в Турция архиепископ Антонио Лучибело отново е приканил турското правителство бързо да признае гражданско правен статут на Католическата църква. Освен това искане папският нунций пак е разкритиковал властите, че въпреки обещанията още не са възстановили и не са върнали католически храм „Свети Павел“ в Тарзус. Нунцийт непрекъснато настоява да се гарантират граждансите и религиозните права на всички граждани в страната.

+ + + Френският кардинал Жан Луи-Торан е заявил пред турски журналисти в Анкара, че Турция може да разчита на Католическата църква и специално на папа Бенедикт XVI за приемането ѝ в Европа само ако гарантира пълни граждански и религиозни права и като възстанови и върне всички взети църковни имоти.

Ватикан. Говорителят на Светия престол отец Федерико Ломбарди заяви, че от 20 до 22 май във Ватикан ще се проведе пленарна сесия на Папския съвет за миряните на тема „Свидетели на Христос в политика“. Ще се обсъжда по-активната роля на миряните като Христови свидетели в съвременната политика.

+ + + Ватикан включи и китайски език в интернет страницата на Светия престол. Китайският език е осмият език в страницата след италианския, английския, френския, испанския, немския, португалския и латинския.

+ + + Във връзка със закриването на Годината на свещеника папа Бенедикт XVI обяви Световна среща на свещеници от 9 до 11 юни във Ватикан. На нея ще присъстват свещеници от цял свят. Папата ще отслужи тържествена литургия със свещениците на 10 юни на площад „Свети Петър“. Ще има литургии в базиликите „Свети Петър“, „Свети Павел извън стени“ и „Санта Мария Маджоре“.

Европейският парламент прие резолюция за закрила на религиозната свобода в света

Свобода на мисълта, на съвестта и на религията в тяхната съвкупност представляват „едно основно човешко право, гарантирано от международните юридически средства“. Това се казва в резолюция на Европарламента за религиозната свобода, с която осъждат „всички форми на насилие, дискриминация и нетolerантност, основаващи се на религиозна или верска основа срещу богопосветени хора, вероотстъпници или невярващи“. Резолюцията, приета на редовната пленарна сесия, се позовава на последните случаи на насилие срещу християнски групи в Египет и Малайзия. В документа, подкрепен от всички политически групи, се отбелязва, че също и „в Европа не липсват случаи на нарушаване“ на религиозната свобода. Евродепутатите искат от съвета, комисията и върховния представител на ЕС да обрънат „особено внимание на ситуацията на религиозните малцинства, включително и християнските общности“ в рамките на отношението и сътрудничеството на ЕС със страните от Третия свят. Освен това парламентът подкрепя инициативите, „насочени за насърчаването на диалога и взаимното уважение между общностите“ и призовава религиозните власти „да насърчават толерантността и да предприемат инициативи срещу омразата и екстремисткия радикализъм“. Резолю-

цията за защита на религиозната свобода в Европа и в света насочва своето внимание към два конкретни случая.

Единият е в Египет, където през последните години „се наблюдават насилиствени действия срещу християните копти“. Затова европарламентаристите призовават правителството в Кайро да „гарантира личната сигурност и физическата цялост на християните копти и на членовете на останалите религиозни малцинства в страната“ и да положи усилия всички групи да се ползват от „всички права и основни свободи, включително и правото свободно да избират и сменят своята религия и да се избягва всяка дискриминация срещу тях“.

Другият случай касае Малайзия и последните атаки срещу черквите и култовите места. Парламентарната резолюция изразява своето „безпокойство“ за обстановката и „солидарност към жертвите“, като призовава властите да гарантират сигурността на всяка човешка личност и свободата на култ. Текстът насърчава правителството да „зачита решението на Върховния съд на Малайзия за правото на християните да употребяват думата „Аллах“, обръщайки се към Бог, и искат от властите да не правят опити тази забрана отново да влезе в сила“.

По Радио ВАТИКАН

+ + + Светият отец ще посети Малта на 17 и 18 април. Визитата му е във връзка с 1950-годишнината от стъпването на свети Павел на острова.

+ + + Папа Бенедикт XVI е принял виетнамския президент Нгуен Мин Чиет на частна аудиенция. Разговорите са протекли в задушевна атмосфера. Президентът е благодарил на папата за всестранната помощ на Католическата църква в образоването, културата и здравеопазването.

+ + + Папата е кръстил в Сикстинската капела 14 деца - седем момичета и седем момчета. Те са деца на служители във Ватикан. Едно от момичетата е дете на папски швейцарски гвардейец.

+ + + Португалският кардинал Хосе Сарайва Мартенс е предложил на папската колегия Иоан-Павел II да бъде обявен за покровител на спорта. Според кардинала папата поляк символизира и олицетворява „истински спортист“ в човешки и духовен план. Освен това той е бил „запален планинар и скиор“.

+ + + Ватиканските историци са открили непознати досега документи, свързани с историята по строежа на базиликата „Свети Петър“. Открит е договорът, с който папа Урбан VIII (1623-1644) през август 1625 г. е възложил на архитекта Джан Лоренцо Бернини (1598-1680) да издигне знаменития балдахин над папския олтар в базиликата. Балдахинът (навес, покривало) е висок 24 метра и с изящните спираловидни колони принадлежи към най-известните и най-забележителните художествени произведения в базиликата. Работата по него продължава от 1624 до 1633 г.

+ + + Итало-швейцарката Сузана Майоло, която прескочи загражденията, за да се приближи до папа Бенедикт XVI, се срещна за кратко със Светия отец, придружена от близките си. Тя му поднесе сърдечни извинения и съжаления, като му се поклони и целуна ръката му. Папата прие извиненията ѝ и ѝ пожела скорошно оздравяване.

+ + + Папа Бенедикт XVI е посетил в болницата кардинал Ро-

же Ечегарай. 87-годишният френски кардинал бе бълснат в суматохата при появата на Сузана Майоло, счупи крак, бе опериран и вече е изписан в „задоволително здраве“.

+ + + Главният прокурор на Ватикан д-р Никола Пикарди съобщи, че през 2009 г. броят на граждансите и наказателните дела във Ватикан е по-голям от броя на жителите. Според броя на жителите си (490) градът държава е на първо място в света по съдебни дела - 474 граждани и 446 наказателни (общо 920). Големият брой съдебни дела се дължи на огромния брой посетители във Ватикан - над 19 милиона поклонници и туристи за една година. Във всеки процес присъства и се обвинява чужд гражданин. Делата са предимно за нарушения, измами, джебчийство, кражби. През 2008 г. делата са били повече - 1035, от които 549 граждани и 486 наказателни.

+ + + Католически епископи от САЩ и Европа са посетили Светите земи от 9 до 14 януари 2010 г. Те са се запознали със състоянието на християните в Израел и Палестина. Обсъдили са резултатите от посещението с папския нунций Антонио Франко и с католическия патриарх Фуад Туал, пред които са обещали да съдействат за скорошното подобряване на състоянието на католиците и на християнските светини.

+ + + Папа Бенедикт XVI прие всички римски карабинери, които отговарят за сигурността на Ватикан. На кратка почерпка той заяви: „Сърдечно ви благодаря за вашето бдително и дисcretно присъствие за осигуряване на сигурността и спокойс-

твие на всички поклонници и гости във Вечния град.“ На всички полици са патата връчи скромен подарък. Командантът на карабинерите благодари и увери Светия отец, че и занапред той ще се убеждава в тяхната лоялност към „обичания ръководител на Католическата църква“!

+ + + Папа Бенедикт XVI е изпратил рождественски поздрав към всички братя и сестри на Източната църква, които празнуват Рождество Христово на 6/7 януари с думите: „Тайната на Светлината да стане извор на радост и мир за всяко семейство и общество.“ Рождество Христово по юлианския календар празнуват повече от 100 млн. души от общо 300 млн. православни.

+ + + Светият отец отслужи запоювана литургия за жертвите от земетресението в Хаити и призовава: „Поканвам всички да се присъединят към моята молитва за жертвите на тази катастрофа.“ Между жертвите е и католическият архиепископ на столицата Порт-о-Пренс д-р Серж Митот. 63-годишният архиепископ е открыл мъртвъ в развалините на епископската резиденция. От 9-милионното население на Хаити 7 милиона са католици.

+ + + Папа Бенедикт XVI е принял новия посланик на Турция Кенан Гюрой. При връчване на акредитивните писма папата е настоял пред посланика да съдейства активно пред турското правителство за незабавно юридическо признаване на Католическата църква, както и за пълни граждани и религиозни свободи в Турция.

Рубриката води
Петър КОЧУМОВ

Абонирайте се за вестник „Истина-Veritas“

Можете да получавате „Истина-Veritas“ и у дома, ако се абонирате за него в най-близката пощенска станция:
До 15 март - за 9 месеца - само за 4.50 лева!

Каталожният номер на в. „Истина-Veritas“ е 347.

Първият български кармилитанин вече е дякон

Католическата църква се радва. Радва се, защото един неин син реши да поеме по пътя, водещ към Голготата. Това е брат Иоан (во име Виктор Франц Хаджиев), който миналата година на 14 декември в черквата „Свети Франциск“ в София даде своите вечни обети. Това беше последната, но и първа стъпка, която позволява на монаха, кандидат за дяконско ръкоположение, да пристъпи завинаги към олтара, където го очаква с отворени обятия нашият любящ Бог и Отец. След дълга и сериозна подготовка настъпи и този велик момент в живота на брат Иоан на Кръста и Божието мислосърдие, първия българин кармилитанин. На 30 януари т. г. в светилището „Успение Богородично“ на кармилитаните в Заг

реб той бе ръкоположен за дякон.

Брат Иоан бе ръкоположен за дякон от епископ д-р Валентин Позаич SJ, помощен епископ на Загребската архиепископия. В литургията участваха петнадесет свещеници, предимно кармилитани. От българска страна бях дошли монс. Стефан Манолов (главен викарий на Софийско-Пловдивската епархия), отец Томаш Кръгер, О.Ф.М.Сар. (енорийски свещеник на конкатедрален храм „Свети Иосиф“ в София), отец Сречко Римац, О.С.Д. (настоятел на отците кармилитани в София) и отец Иоан-Милен Найденов от Католическата апостолическа езархия, придружени от близки роднини и приятели на новия дякон.

Тържеството започна в 11.00 ч. с шествие, което премина от сакристията в черквата, където народът отдавна се беше вече събрали, за да участва в тази голяма литургия, където всички заедно пеехме, възхва-

лявайки нашия Господ. В началото провинциалът отец Винко от Непорочното сърце на Дева Мария извика брат Иоан пред олтара и го представи на всички, след което литургията продължи по реда си. В своята кратка проповед на първо място епископ Позаич обясни истинското значение на дяконската служба в Църквата, използвайки за целта известни цитати от Катехизиса на Католическата църква. След това той обърна особено внимание на това как Църквата, подражавайки на Христос, горещо препоръчва на всеки дякон и бъдещ свещеник да има винаги Света Богородица за своя майка, учител и възпитател. Накрая епископ Позаич пожела на брат Иоан да продължава да се моли и занапред Дева Мария да покровителства както хърватския така и българския народ, на които по Божия воля той - новият дякон - е призван да служи вярно и достойно. След изповядването на симво-

ла на върата последва призоваването на светците, след което и самото дяконско ръкоположение. Вече като дякон брат Иоан се поздрави с всички свещенослужители, събрата, както и с най-близките си - майка му Искра, сестра му Агата и кръстниците му сем. Каръкови и приятели. След този прекрасен жест на общение и братска любов новоръкоположеният дякон веднага застана отдясно на владиката, служейки и на олтара. След литургията настоятелят на манастира отец Антонио ни покани на официален обяд, който монасите бяха най-тържествено приготвили за случая.

Искам да отбележа и това, че през целия ни престой в манастира от 28 до 31 януари цялата българска група беше много добре посрещната от монасите, които непрекъснато се грижеха за нашето приятно пребиваване при тях. Направи ми също го

На стр. 8

4
ИСТИНА
VERITAS
Брой 2 (1435)
февруари 2010 г.

И тя, подобно на предшестващите я години, измина своя път от „Осанна“ до „Разпни го“, за да акостира в пристана „Памет човешка“ с трюмове, пълни със събития и възпоменания. Някои от тези събития ще корозират безпаметно на дъното на пристана. Други пък ще се присъединят към отколешни и ще набраздяват тихите води на морската шир, за да напушват, а много често и да разтърсват от род в род човешката памет с посланията си - така, както съветва пророк Мойсей: „Помисли за годините на предишните поколения“ (Второзаконие, 32, 7), съвет полезен и вечно актуален. Ако го спазва, човекът ще извлече поуки и ще добива мъдрост, защото като помни вчерашия ден, до голяма степен ще предвижда утрешния. Такова е убеждението и на американския философ Джордж Сантаяна: „Тези, които са неспособни да помнят миналото, са осъдени да го повторят.“

Деветата година на XXI век не бе скъперница откъм събития и възпоменания в политическия, стопанския, културния и духовния живот на родината ни. За нас обаче по-особен интерес представляват онези събития и чествания, които имат пряка връзка с осъществяването на Благата вест и християнските ценности във всекидневието на християни и граждани, без да омаловажаваме и останалите.

Десантът на съюзническите войски на нормандския бряг през юни 1944 г. ускори края на антихуманния хитлеристки режим и на Втората световна война, „непозната в историята на човечеството касапница“ (Бенедикт XVI, 1914-1922 г.). Гробовете, с които бяха осеяни Европа и другите континенти, „са най-красноречивите веселици на мира“ (Алберт Швайцер, 1875-1965 г.). Месеци по-късно в Източна Европа бе установен комунистически режим. И кафявият, и червеният, и този на черноризците режим, всички те рухнаха, за да ни докажат, че няма вечни режими, че няма вечни идеологии. И при нацисткия, и при комунистическия режим Католическата църква даде свидни жертви. Духовници и миряни чрез страдания в концлагери и мъченичество засвидетелстваха

верността си към Католическата църква и към Христовото послание за братолюбие и жертвотворност.

За Католическата църква в България 2009 г. се оказа благодатна и благословена. Пет свещенички ръкоположения - достойно честване на Годината на свещеника: 18 април - на отците Страхилен Каваленов и Койчо Димов; 8 май - на отец Елко Терзийски; 4 юли - на отец Ярослав Фогл; 26 септември - на отец Иоан-Милен Найденов. На 21 ноември върху короната на света Богородица Кармилска бяха инкрустирани бисерите Анастасия на Животворящия кръст и Мария-Елисавета на Пресвета Троица, а на 14 декември възпоменаването на

още цял куп суперлативи от този род, с които медиите обсилаха Мадона. Специалистите ще оценят музикалната стойност на този концерт и каква категория изкуство са виковете, сценичните светлинни ефекти и неспирното сноване из сцената, придружено от демонстративно кълчене и озвучено от някаква мелодия. За подобни естрадни изпълнения не би било излишно да си припомни мнението на незабравимата Едит Пиаф (1915-1963): „Скромните си гласови възможности естрадният певец компенсира с кълчене, скочове и жестикулации.“ Вниманието ни е привлечено от концертите на Мадона поради ред размисли, които предизвика. И

ска християнска култура в нашата история... Липсата на продължително християнско възпитание... съвсем разколеба нравствените устои на днешния българин“ (Тончо Жечев, интервю във в. „Труд“, 28.II. 1990 г.). Това мнение се споделя и от други наши интелектуалци. „В България едвали има 7-8 на сто истински вървящи, които знаят за какво върват и могат да изповядват вървата си. Останалият процент са свещопалци - палят свещи и се кръстят“ (проф. Георги Бакалов, в. „Дума“ и в. „Новинар“, 15. II. 2007 г.). Именитият и мъдър режисьор Крикор Азарян е паконичен, но красноречив: „Говорим за Коледа, а забравяме Рождество Христово“ (в.

Годината 2009

Кармил даде брат Иоан-Виктор Хаджиев. Всички те - свещеници, монаси и монахини, велегласно изповядаха реализраната си заветна мечта с признанието на старозаветния псалмописец: „Колко са мили Твоите жилища, Господи на силите! Копнене душата ми и чезне за Господните двори“ (Пс. 83, 1-2).

Освен тези паметни събития сестра Марияна Караколова от Обществото на йозефинките за неуморната си дейност на монахиня и гражданинка получи заслужено признание - ордена на Почетния легион.

Не може да бъде отминато участието на сестри евхаристинки в телевизионното предаване на Мартина Вачкова и това на отец Димитър Димитров, енорийски свещеник на кв. Генерал Николаево, придружен от кмета Иван Андонов, кмет на същия квартал на град Раковски, в предаването „Памет българска“ на проф. Божидар Димитров, участия, които потвърждават интереса на обществото ни към духовната и каритативната дейност на Католическата църква в България.

От погледа ни не убегна и на шумелият концерт на „Нейно величество, феноменалната, божествената, уникалната“ и

тъй, за каква икономическа криза става реч, след като не бяха малцина тези, които срециха двеста лева отидаха да гледат non stop, и то безплатно по която и да е телевизия? Разбира се, това е право на всеки. Но пък като граждани и християни наше право е да попитаме същите тези фенове на Мадона колко пъти са се обадили на тел. 09001117 за „Българската Коледа“? И колко от тях ще дойдат през този февруари пред паметника на най-великия българин, за да почетат светлата му памет? Защо със звучни суперлативи не почетохме Паша Христова, Емил Димитров, Ирина Чмихова и още колко и колко други естрадни изпълнители, чийто репертоар и днес буди наслада за ухото и за душата, които остават в златния фонд на българската естрада?

И още нещо! В днешното общество думата „солидарност“ включва ли тъй необходимата хуманна динамичност, или е мъртво понятие, запутано някъде в подъзрението на човешкото безхаберие към съдбата на близкия. Въпроси, въпроси, отдавна не чули своите отговори. „Мисля, че това е следствие от липсата на истин-

„Новинар“, 2008 г.). Известният журналист Горан Благоев е не по-малко удивен от факта, че „говорим за Коледа, а забравяме Рождество Христово“ („Вестник за жената“).

През 2009 г. католиците от цял свят празнуваха 80-годишнината от създаването на държавата Ватикан. Заради последователно провежданата от него високохуманна политика тя е високо ценена от всички. Няма на земното кълбо друга държава, чийто ръководител да е желан от държавници, политици, короновани глави, партийни лидери, лидери на световни религии, културни дейци за съветник и консултант по животрептящите проблеми на съвремието. За нас този факт илюстрира по блестящ начин неоспоримата морална мощ на най-малката по територия държава в света. Същевременно този факт утвърждава вървата ни в една свята и апостолска Католическа църква, построена върху скалата не от желязо, бетон и мрамор, а от Словото Господне: „И на тоя камък ще съградя църквата Си“ (Мт. 16, 18).

Мечтата - полет към необятните небесни простори - съпътства човека в неговото странстване през вековете. От гърци-

ата митология е известен опитът на Икар да се откъсне от земята, през ученическите години с вълнение четяхме за описание от Жул Верн (1828-1905) фантастичен полет „От Земята до Луната“ (1865). На 25 юли 1909 г. конструкторът и летец Луи Блеро (1872-1936) пръв прелетя Ламанша и проправи пътя на самолетните полети и космическите ракети. Такава е историята на мечтата на Икар. Кулминацията на тази история - поне засега, човечеството отбеляза на 21 юли 1969 г. в 3.56 ч., когато човек от планетата Земя, американският астронавт Нийл Армстронг, стъпва за първи път на Луната. Изумително постижение на човешкия гений, просветлен от Божията премъдрост. Невключеното в програмата на полета възкличание на Армстронг: „О, Боже, колко е красиво!“ обори всички теории за сътворението на света, разработвани в разни лаборатории, професорски кабинети и прокламирани в университетски аудитории. Възклицинието на Армстронг, понесло се из небесните простори, е отзук на възклицинието на старозаветния псалмописец: „Колко са велики делата Ти, Господи!“ (Пс. 91, 6). Те ме изпълват с възхищение и веселие (вж. Пс. 91, 5). То е и потвърждение на вървата ни, която изповядваме в Апостолския символ: „Вървам в един Бог... създател на небето и на земята, на всички видими и невидими неща.“

Годината 2009 е вече история. Отразените в няколкото реда събития и възпоменания оформиха частично нейния образ, видян от гледна точка на вървата и християнския морал, закодирани в Евангелието и Десетте Божи заповеди. Заради общото благо те не отказват постоянното си сътрудничество в политическата и икономическата дейност на гражданското общество, тъй като са свързани с естеството на човешката личност (вж. папа Бенедикт XVI, енциклика „Caritas in veritate“, 29 юни 2009 г.).

Посрещаме 2010 г. с надеждата всички нейни дни да бъдат огризи от любов и солидарност, от взаимно зачитане на правата на човека, на всеки човек, в светлината на християнските ценности.

Иван ТЕОФИЛОВ

Надежда

Скъпи читатели, ще започнем с една хубава приказка.

Един малък облак тръгнал заедно с другите облаци за пръв път по своя път из небето. Когато минавали над пустинята Сахара, най-опитните облаци му казали: „Побързай! Ако спреш, ще умреш.“

Облакът обаче бил любопитен както всички млади и бавно, бавно се доближавал до земята.

- Какво правиш? Не се бави! - викал вятърът.

Облакът се загледал в дюните от златен пясък и бил очарован. Дюните му се сторили като чисто злато, с което вятърът си играел. Слязъл доста ниско, но заради очарование то си не забелязал, че намалил обема си.

Една от дюните се усмихнала и казала:

- Здрави!
- Здрави! Казвам се Мартин
- представил се облакът.
- Аз се казвам Кристина - отговорила дюната.

- Как се живее тук, на земята? - попита облакът.

- Ох, слънце, вятър... Много горещо, но успявам да издържа. А ти как си?

- Сънце, вятър... Очакват ме големи пътища из небето.

- Моят живот е толкова кратък, че ако се върне вятърът, веднага ще изчезна и ще се променя в нещо друго - казала дюната.

- Съжалявам - отвърнал облакът.

- Понякога ми се струва, че за нищо не ставам!

- Аз също скоро ще се променя в дъжд и ще заваля. Това ми е задачата.

Дюната се замислила за малко и казала:

- Знаеш ли, че дъждът смята мята за рая?

- Не знаех, че съм толкова важен - усмихнал се облакът.

- Слушах приказките на старите дюни, че когато завали, се покриваме с красиви неща, които се наричат трева и цветя.

- Сигурно е истина и аз го забелязах - отговорил облакът.

- Смятам, че никога няма да видя такова нещо - оплакала се дюната и завършила разговора.

Облакът малко помислил и казал:

- Аз бих могъл да заваля върху теб...

- Но ще умреш...

- Да, но ти ще разцъфтиш - казал облакът. Завалял така, че даже цветна дъга се спуснала от него.

На другия ден дюната цъфнала.

•••

В последно време много хора се отчайват от положението в държавата, в Църквата и т.н. Защо ли? Защото напоследък много хора се отказват от това да допринасят на обществото и на Църквата с нещо от себе си. В Годината на свещеника може и да си мис-

лим, че това се отнася само за онези, които Бог избра за Своята служба и които официално наричаме епископи, свещеници и дякони. Но всъщност не е така. Всички сме поканени и избрани да участваме в Христовото свещеничество. Защото сме живи части от Христовото тяло, приехме от Бог дарби и таланти, за да помогнем за израстване на нашата Църква (1 Кор. 12). Вече не сме

странници и пришълци, а сме съграждани на светиите и членове на Божието семейство (Еф. 2,19). Чрез кръщението и миропомазането самият Господ ни избра и праща да възвестяваме за Него, да служим на другите, да ги обичаме, както Той ги обича. Не бива да се отказваме от тези неща, да искаеме от нашите ръкоположени служители всичко те да оправят в нашата Църква. Има нужда да се включим, защото само в случай че дадем нещо от себе си, че се ангажираме в църковния живот, може да се усили нашата вяра, може да забележим промяна на обстановката или да забележим Божието чудо. Иисус насища 5000 мъже с 5 хляба и две риби (Мт. 14, 13-21). Но те трябва да дадат нещо от себе си, да дават хлябовете и рибите и да се

откажат от своите представи как би могъл Иисус да ги употреби. Само така можеха да бъдат и да ядат заедно с Него и да взимат участие в Неговото свещеничество. Иисус Христос ни кани да вземем участие в Неговата свещеническа служба и да извършваме духовно богослужение заради Неговата слава и заради спасението на хората около нас. Защото всички наши дела - молитви, съпружески и семеен живот, всекидневна работа, почивка, нашата помощ към другите, трудности и проблеми, ако са извършвани в Свети Дух и са принасяни заедно с жертвата на Христовото тяло по време на литургия, стават наши духовни жертвоприношения, скъпоценни за самия Бог (1 Петр. 2, 5). С други думи, трябва да имаме кураж подобно на облачето да не пестим своите сили, енергия, средства в службата на Църквата и на обществото. Да не гледаме да се показваме колко добри християни сме, а просто да служим на другите, въпреки че могат да разберат

нашето старание и по други начини. Нека имаме желание да помагаме на нашите свещеници, за да може заедно с тях да възстановим и обновим чрез молитва и Свети Дух нашия личен живот, а чрез него - и живота на нашата Църква, подобно на нашия светец Жан-Мари Виане, на чието покровителство е посветена тази година. Той не е правил нищо друго, освен да служи на другите. Нека не си мислим, че сега няма обстоятелства да послужим на някого, дасе грижим за Църквата и обществото, защото животът слага много препятствия. Тях винаги ще ги има, така че може никога да не успеем да променим дюната - която е суха и без живот - в цъфнала дюна, която всеки иска да посети, и очарован от нейната красота, желае да постои и да намери Този, Когото от създанието си търси. В това се състои нашето свещеничество, което с кръщенето всички придобихме и кое би трябвало по примера на Жан-Мари Виане да развива, така че всеки около нас да разбере, че сме Христови ученици, които Той избра и прати, за да изпълним мисията си.

Отец Ярослав ФОГЛ,
ръкоположен за свещеник на
4 юли 2009 г. в храм „Блажен
Йоан XXIII папа римски“ -
София

Без „дали“ и без „но“

Свещеническият модел за живота и християнската мисия днес

Свещеникът е като един християнин, който следва Иисус, вярвайки без „дали“ и без „но“ на Божията любов. Това може да се каже, че важи за всеки християнин и всъщност е точно така. Вторият ватикански събор ни учи, че същността на християнския живот за всички без разграничение е да следваме Христос. Не съществува човек, който е призван да Го следва „горе-долу“ или „като и да е“, добре или не толкова добре... Вторият ватикански събор говори за „универсално признание към светостта“. Да следваме Христос, означава да вярваме, да се уповаваме и да се доверим изцяло на Бог, който е „Абба“ - баща, и да основем собствения си живот върху тази скала: да вярваш в любовта на Бог, да живееш, да свидетелствуваш, да изльзваш тази любов... Разбира се, всеки ще го направи, следвайки пътя на Бог, белязан за него в Неговата лична любов. Това е първата тайна на необикновения успех - да бъдеш днес свещеник.

Общение и диалог

Свещеникът е освен това човек на общението и диалога. Човекът, който по поръчение на Христос - оставяйки го да живее в себе си - създава отношения на единство на мъжете и жените с Бог и между тях. За да бъде учител, на когото да му се има вяра, за да бъде ефикасен в действията си, свещеникът трябва да бъде на първо място свидетел, т.е. човек на общението, общение на всяка цена - с търпост, убеждения, без амбиции и стремеж към карiera. Нужно е общение с епископа, със събрата свещеници, за да може след това да

бъде строител на автентично общение в своята общност. И точно защото е човек на общението, той е и човек на диалога, диалога без граници... Без диалог днес няма мисия - „да бъдеш всичко за всички“ - юдеин с юдеите, елин с елините - това трябва да се разбира според духа и думите на апостол Павел.

Организираната любов

Организираната любов е една от основите на свещеничеството (в духа на Втория ватикански събор). Да, любовта като принцип, форма и последна цел на всяка пасторална инициатива. Но любов, която взима форма, която се организира, която е внимателна към конкретните ситуации, която твори, заема позиция по отношение на всички аспекти на личния и общественния живот. Всеки контакт с близкия трябва да се превърне в момент, който да изразява християнската любов, един подходящ момент да установиш истински отношения, стремейки се да виждаш Иисус във всеки човек. Един свещеник споделя: „Забелязах, че когато човек започне вътрешно да общва другите, нещо преминава от мен към тях.“

Друг Христос

Накрая свещеникът като всеки християнин, но по характерен и незаменим начин трябва да бъде един друг Христос. Това означава, разбира се, че свещеникът действа „in persona Christi“, когато върши онези действия, които обективно изграждат Църквата, мистичното тяло на Христос, и за това по силата на свещеническото ръкоположение известява Словото, отслужва Евхаристията, в общение с владиката води об-

щността, която му е поверена. Но това става все по-ефикасно, когато той в себе си се стреми да живее Христос така, че да може да каже заедно с апостол Павел: „Не аз живея, а Христос живее в мене“ (Гал. 2, 20).

Един отличителен белег на свещеництвото е служението. Истинското величие не се състои в това да владееш или да заповядваш, а в това да общаш и да служиш. Истинската сила не се състои или не се намира в по-силния, а в по-справедливия, по-праведния. Истинската слава не се придобива с придобиването на успеха на всяка цена, а със смирението във вярата. Това е смисълът на царствеността на Христос...

На Велики четвъртък Иисус изми нозете на своите апостоли... Това трябва да бъде основен фактор, който да подтикне свещеника към по-голямо сходство с Христос. Иисус в своето Божествено достойнство събличи горната си дреха, препасва се с убрус и измива нозете на Своите ученици. Какво възвищено достойнство! Аз, като свещеник, ще се опитам да подражавам на Христос, събличайки се от моята може би фалшивата многоуважаемост, на която много държа, и така да мога да се доближа до хората, за да предложа на тях спасението и изкуплението. Ще измивам нозете им в изповедалнята, в болницата, като казвам светата литургия, грижейки се за бедните и старите. Но ще трябва да се „съблека“! Това е специалното и това е качествения и осветителен белег на целия свещенически живот.

Любовта на Бог над една душа е подобна както към Неговия син Иисус. Това, кое-

то се случва на нивото на духа, се случва и на нивото на плътта. С други думи Бог иска да ни прослави всички и Неговата воля се състои в това, което ние наблюдаваме в Христос: изкушение, агония, смърт... И преди смъртта - изоставянето от Отца. Когато страдам, когато страдаме, Иисус страда в нас. Страда се по двама, общва се по двама, умира се по двама (по-добре казано възделе се по двама - последният акт на възможната любов на Земята). Само Той беше сам, когато правеше това. Ние имаме Него в нас, с нас и за нас... А Мария какво прави? Дева Мария, безутешната под кръста, подкрепя своя Син, тя е майката, която поднася своя Син... Или казано по-добре, поднася в жертва и мен с Иисус и се подготвя да разшири още своето майчинство.

След като обяви Годината на свещеника, папа Бенедикт XVI се изрази ясно, че „Бог, бидейки самото богатство, в крайна сметка хората търсят да Го намерят в един свещеник“. Това става една мистична реалност, когато свещеникът свидетелства за присъствието на Бог в историята на човека там, където Иисус е живият и действащи в любовта между двама или трима, събрани в Негово име. Там е Църквата. Ефикасен израз на целия Божи народ в общение с папата, владиците и с многобройните харизми и дарове на Свети Дух и многобройните пътища на служение на човека в живота през всички дни, в различните области на обществените и религиозния живот. Амин.

Отец Любомир ВЕНКОВ

Енория „Успение Богородично“

Най-важното от изминалата история на енорията от източни обред в Пловдив може да се прочете в сегашната черква „Възнесение Господне“ на площа, поставена на средната колона в дясната страна през 1984 г. по случай 100-годишния юбилей от първия храм. Ето съдържанието на тази плоча:

1884 - 1984

Храм „Свето Възнесение Господне“, подведомствен на Католическата апостолическа екзархия в България, е построен на ул. „Любен Каравелов“ в 1884 г., преустановен временно на ул. „Ц. Елена“ в 1927 г.

Този свет храм е довършен и осветен от екзарх Кирил Куртев в 1931 г. при енориста Архимандрит Иван Вичев, архитект Камен Петков, вътрешната архитектура е донесена от Одрин, стъклописите изготвили Недялко Бояджиев, а изработени от фирмата „Дагран“ в гр. Бордо - Франция, орнаментите са дело на артиста декоратор Кръстю Стаматов, иконостасът изработил отец Григорий - успенец, а художниците на иконите са отец Яцинт - успенец, Ятушенко, Миняев, Никола Одринлия, Малцев, Михаил Минков и др.

100-годишния юбилей председателствува екзарх Методий Стратиев.

31 май 1984 г., Пловдив

Можем да уточним, че първият храм, който беше един параклис, бе отворен и обслужван от отците успенци и се намираше до първата сграда на френския мъжки колеж „Свети Августин“, който е открит също през 1884 г. Този параклис се посещаваше от малкия брой католици от източни обред в Пловдив, а беше отворен също за учениците на колежа, между които множеството бяха православни.

Службите в него са започнали през 1884 г., но монс. Михаил Петков го е осветил тържествено през 1888 г. в деня на храмовия празник, тоест на Възнесение Господне.

Сегашният храм, осветен през 1931 г., е построен между новата сграда на френския колеж, довършена през 1921 г., и малката семинария, отворена през 1927 г., където днес се намира енорийската зала и се приюти общността на отците успенци. Енорията много се е погрижила да помогне на бежанците източно католици от Тракия и Македония. С тяхното идване енорията значител-

Кратка история на енорията през първите ѝ 100 години

но се е умножила и по-младите от тях са формирали хор. Централната част на иконостаса идва от параклиса на източнокатолическата семинария на отците успенци в Караагач до Одрин, където няколко години е следвал монс. Кирил Куртев.

Едновременно с горепосочената плоча е била поставена отсреща, в лявата страна на черквата, друга плоча, която напомня служилите свещеници в енорията през тези 100 годи-

разд получава инсулт и не може вече да изпълнява задълженията си на енорийски свещеник и на настоятел на монашеската общност. Тези задължения поема четири месеца след пристигането си отец Петър. Преди това отец Даниел е назначен за енорийски в Куклен, но живее в общността в Пловдив и помага също на енорията. Също така отец Асен Карагъзов, успенец, е назначен в енория Покрован и там живи

ни. Те са 25 и са подредени така:

От. Стефан Николов, от. Яков Шилие, от. Иван Никита, арх. Иван Ваклидов, арх. Павел Христов, от. Матей Иванов, от. Гаврийл Сарafov, от. Иероним Андреев, от. Тимотей Янев, от. Атанас Бабаев, от. Димитър Янев, от. Сава Шевиков, арх. Иван Вичев, арх. Христофор Кондов, от. Димитър Грубешлиев, от. Герман Рейдон, от. Йосафат Козаров, от. Камен Вичев, от. Методий Стратиев, от. Самуил Джундрин, от. Павел Джиджов, от. Горазд Куртев, от. Евтимий Манолов, арх. Велик Вичев.

31. V. 1984 г., Пловдив

Кой служи в черквата „Възнесение Господне“ от 90-те години на миналия век до днес?

През 1993 г. като енорийски свещеник идва йеромонах Горазд Куртев, успенец. Той замести отец Благовест Вангелов. Същата година пристигат сестрите облатки. Те заместват сестрите евхаристинки, които много години работеха в тази енория и направиха много неща за нея. В начало сестрите облатки живеят в енорийската къща. След няколко години те правят своя къща близо до черквата. През 1994 г. в енорията идват новите йеромонаси успенци от Франция. Това са отец Франсоа Бернар и отец Даниел Жилие. За нещастие след няколко месеца отец Франсоа умира. И тогава през октомври 1995 г. идва йеромонахът успенец отец Петър Любенов.

В начало на 1996 г. отец Го-

ве. На 23 февруари 2005 г. от Италия пристига отец Клаудио Молтени, йеромонах успенец. И той е назначен за енорийски свещеник в енория Покрован на 29 юни 2006 г., но живее в пловдивската общност и помага на енория „Възнесение Господне“.

Какво се прави и какво се живее в енорията след 1990 г.?

Ние знаем, че времето на комунизма се е отразило много по-лошо върху духовния живот на хората. За да се възстанови този духовен живот, е потребно

молитви, които сами пишат. Вероучението в нашата енория не е само за децата, но и за възрастни хора. За големите то се прави всяка първа неделя в месеца след литургията. В това вероучение участват между 20 и 30 души. Заниманията за възрастни се провеждат от ноември 2002 г. А темата от началото досега е още Божествена литургия. Преди няколко години най-възрастна-

та енориашка беше на повече от 90 години.

В енорията имаме всеки месец и среща с енориashi, които посещават болните и старите. Към този момент болните и старите, посещавани от нашите вървящи, са към 50. През годината имаме два пъти литургия за старите и болните, които идват на службата с тези, които посещават и придвижват.

Също така младежите от нашата енория и тези от енория Куклен се срещат често по различни поводи. Така между тях съществува една духовна връзка.

Има, разбира се, и още много малки неща, които се вършат в енорията и които допринасят ние да се доближим още повече до Исус Христос.

Отци Августино-Успенци

Болестта може да се преърне в школа за надежда

От стр. 1

Христос говори на Никодим, с тази любов, която върши добро, като го извлича дори от злото, като го извлича посредством страданието - така, както даже върховното благо на изкуплението на света бе извлечено от кръста на Христос и продължава да открива в него своята отправна точка. Кръстът на Христос се е преърнал в извор, от който текат реки с жива вода“ (18).

Господ Исус Христос по време на Тайната вечеря, преди да се върне при Отца, се нареди, за да умие нозете на апостолите, предизвестявайки върховния жест на любов върху Кръста. С това действие Той прикачи Своите ученици да постигнат логиката на любовта, която се дава специално на най-малките, на най-нуждаещите се (виж Ин. 13,12-17). Следвайки Неговия пример, всеки християнин е призван да оживява - в различен и във винаги нов контекст - притчата за Добра съмарянин, който като мина край човека, пребит от разбойници и захвърлен полумъртъв до канавката, „видя го и се смили и като се приближи, превърза му раните, изливайки елей и вино; след това го качи на до-

бичето си, откара го в страноприемницата и се погрижи за него. А на другия ден, като си заминаваше, извади два динария, даде на съдържателя и му рече: погрижи се за него; и ако потрошиш нещо повече, на връщане аз ще ти заплатя“ (Лк. 10, 33-35).

Накрая Исус казва: „Иди и ти прави също така“ (Лк. 10, 37). С тези думи той се обръща и към нас. Той ни насърчава да се надвесим над раните по тялото и духа на толкова много наши братя и сестри, които срещаме по пътищата на света; той ни помага да разберем, че чрез Божията благодат, приета и живяна във всеки ден от живота, изпитанията на болестта и страданието могат да станат школа за надежда. Действително, както го заяви в моята енциклика „Spe salvi“, това, което оздравява човека, „не е да се избяга страданието и да се бяга от болката, а способността да приемаме несгодите, да помъдряваме в тях и да открием смисъла им с помощта на съединението с Христос, който страда с безкрайна любов“ (37).

Вторият ватикански събор припомни важната задача на Църквата да се грижи за стра-

дащите човеци. В догматичната конституция „Lumen gentium“ четем, че „като Христос ... Дух Господен „ме помаза да благовестя на бедните... да лекувам ония, които имат сърца съкрушени, да проповядвам на пленените освобождение, на слепите прогледване, да пусна на свобода измъчените“ (Лк. 4, 18), „да подири и да спаси погиналото“ (Лк. 19, 10), по подобен начин Църквата обгръща всички, страдащи от човешките слабости; дори нещо повече: като разпознава в бедните и страдащите образа на своя Основател - беден и страдащ, тя се старае да облекчи техните нужди и иска в тях да служи на Христос“ (8). Тази хуманитарна и духовна работа на църковната общност с болните и страдащите се е изразява през вековете чрез разнообразни медицински форми и структури, включително и на организационно ниво. Бих искал тук да спомена тези, които се управяват директно от епархиите, и тези, които са се появили благодарение на щедростта на различни религиозни общности и организации. Касае се за ед-

На стр. 8

Ако нямам любов, нищо не съм

14 февруари - свети Валентин,
празник на влюбените

Всяка година, когато приближава този празник, много хора се питат откъде ли точно идва той, кой е този свети Валентин и съществувал ли е изобщо, а и някои го наричат католически празник! (Това не пречи да го празнуват хора от всякакви вероизповедания, както и такива, които въобще не са вярващи...) И така. Да, съществувал е. Свидетелствата сочат, че светецът е живял в периода около 176 - 273 г. и е бил епископ на град Терни (Италия), преследван и убит, мъченик на християнската вяра. Интересното е, че успял да се спаси от цели два ареста, но третият, уви, се оказал с фатален край за него. Че е съществувал, е безспорно, а историите разказват за извършените от него чудеса. Едното от тях е, че когато при едно от задържанията му е по-милван и поверен на едно благородно семейство, той извърши чудо и възвръща зрение на дъщерята на своя тъмничар. Друга история разказва, че веднъж, като епископ, разхождайки се, видял двойка влюбени, които се карали. Той, за да ги помери, отишъл към тях и положил роза в ръцете им, като ги помолил да я държат заедно. Друга път разказва, че светецът успял да възхне любов у двама души, като направил около тях да летят двойки гълъби, които си разменяли нежни ласки... Оттам е дошъл вероятно и изразът „Гукат си като две гълъбчета...“ Едно е сигурно, до ден днешен и розата, и гълъбите символизират любовта!

Въпростът е... какво значи магическата дума любов? Какво значи тя и не е ли често объркана - може би съвсем целенасочено - с чистото сексуално привличане, което кара куп хора по света не само да се отвърнат от брачната институция като нормално следствие от любовта между двама души, а и да я заклеймят като вреден архаизъм, нарушащ личната свобода и щастие на индивида, архаизъм, който колкото по-скоро бъде преодолян - толкова по-добре за човечеството!!! Дали очарователният образ на този светец (за чието име „спорят“ впечатляващия брой от светци, носещи същото име - над десет), увенчавал тайно в Рим именно с брак любовта на много двойки, дали той и неговият ден заслужават да бъдат превърнати в обект за касови приходи от подаръци, които ще се закупят за празника?! Дали приходит сам по себе си е достатъчен, за да бъде превърнато едно такова светло понятие в евтина комерсиална цел. Евтина - от гледна точка на ценностния ѝ смисъл, а не от гледна точка на реализирани приходи, разбира се! Подаряват се сърца, възглавнички, дрънкулки от всякакво естество, но не се ли

ци крещят, че всеки може да прави всичко, с когото си поиска, без ангажименти, без морал, без задръжки... Младежите поеха подобен ангажимент пред Бог, пред себе си и съвестта си - да съхранят вярата си и любовта си според повелята на Спасителя. Звуци почти като сюжет от научно-фантастичен филм, но е също и проява на много сила, защото тези младежи ги очакват порои от присмех и упреки, следващи от подобно решение. Във всеки случай можем само да взимаме пример от тях - това е правилният път и върната посока! Така, както преди много векове свети Валентин е помирявал и венчавал, така и до ден днешен неговата благословия достига до тези, които имат очи да я видят и уши да я чуят.

И накрая най-сърдечен поздрав към всички, които празнуват, с пожелания да запазят най-светлото чувство дълбоко в сърцата си!

Маргарита ВАСИЛЕВА

Да благодарим за всички благодати! Да бъдем светлината на света...

ОСМА ГОДИНА

Януари, февруари, МАРТ

Благодарността произтича от самата структура на човешкото съществуване. Човек получава живота и всичко, свързано с него. Да благодариш, означава да приемеш живота. Самата дума благодарност (eucharistia) в гръцкия език е съставена от два корена: „eu“ (много добро) + „charizomai“ („правиш удоволствие някому“) или „charis“ („нешто, което носи радост“). Да благодариш, означава да правиш удоволствие някому. Самата благодарност произтича с преживяването на радост и наслада от живота. Липсата на благодарност в живота на человека е свидетелство за липсата на радост. Не благодари за живота онзи, който не желае да живее.

Егоцентризът прави человека неспособен да опознае Този, който дава даровете, а това означава, че прави человека неспособен да бъде благодарен. Истинската благодарност изучава на взаимност, открива ни безкористната любов на Бог към хората. Именно тя ни позволява да осмислим, че „по-блажено е да се дава, нежели да се взима“ (Деян. 20, 35). Истинската благодарност изисква тази безкористност, която ни помога да следваме думите на Христос: „Ние сме слуги негодни, защото извършихме, що бяхме длъжни да извършим“ (Лк. 17, 10).

„Това, което правя аз, е само капка в океана на бедността. Но тази капка вода има огромна сила - тя променя океана“ - казва Майка Тереза за себе си. Майка Тереза

за казва още:

„Радостта е молитва. Тя е и сила, и любов. Тя е въдлица, с която се ловят души. Сърцето, което гори от любов, е радостно сърце.“ Тя сравнява дълбоката радост с компас, който показва посоката на живота. „Трябва да се отдадем, дори и да вървим по път, постлан с трудности и пречки.“

„Когато се чувствате нещастни и изоставени, опитайте се да пресечете това настроение. Вместо да се гризете и измъчвате тези, които ви обкръжават, опитайте се да направите нещо от любов. Кажете поне една дума с любов, просто помислете за някого с любов. Да обичаш някого, означава да му желаеш доброто.“

Хората, които истински умелят да обичат, не поставят никакви условия. Те са свободни да изразяват любовта си към всички хора, дори да обичат враговете си.

Любовта е служение.

Учете се да обичате. Любовта изисква усилие. Тя не идва от само себе си.“

Нека тези слова на Майка Тереза, изпълнени с мъдрост, ни помогнат да се учим да благодарим на Бог чрез нашата любов към близките.

Нека се радваме в Бог, защото радостта е молитва, която ни доближава до Него.

Нека често се съединяваме с Иисус в Пресветата Евхаристия и така да отправяме благодарността си към небесния Отец.

И нека заедно с Мария пеем непрестанно химна на благо-

дарността:

Душата ми величе Господа, и духът ми се зарадва в Бога, Спасителя мой, задето Той милостно погледна унизеността на рабинята Си; защото, ето, отсега ще ме облагават всички родове;

задето Силният ми стори велико нещо, и свето е името му;

и Неговата милост е из рода в род за ония, които му се боят;

Той показва сила с мишицата Си; разпръсна ония, които се гордеят с мислите на сърцето си; свали силни от престоли и въздигна смири;

гладни изпълни с блага, а богати отрати без нищо;

взе под закрила Израيلا, Своя отрок, като си спомни милостта,

както говори на нашите отци, към Авраама и семето му довека.

(Лк. 1, 46-55)

Размислението и молитвата са написани от NIKA - Украйна

В светлината на втора славна тайна - Възнесение Христово

Отче наш...

Радвай се... (10 x)

Слава на Отца...

Блажени Евгений, Камен, Павел и Йосафат, мъченици за вярата - бъдете светлина за нас!

Свети Йоане, Предтеча Господен, - моли се за нас!

...И СОЛТА НА ЗЕМЯТА

Изненадите от архивите продължават

Вероятно си спомняте, че в брой 9/1430 от 2009 г. на в. „Истина - Veritas“ писах за „една малко позната снимка на дядо Иосиф Соколски“. Каква бе изненадата ни, когато по време на поредната среща на родители, организирана от отците салезиани в Казанлък през декември м.г., посетихме манастира „Свети Тирон“ в местността Аязмото в Стара Загора и зад вратата забелязахме таблото „Хвала митрополит Методию“. Знаехме, че до манастира е погребан митрополит Методи Кусев(ич). В дясната страна на таблото се вижда същата снимка, която в музей „Искра“ - Казанлък, е поставена в редовната експозиция и описана като „Иосиф Соколски - първият униатски епископ“.

След разговор с човека, отговарящ за манастира „Свети Тирон“, ни бяха показани още няколко табла, посветени на митрополит Кусев(ич), и на тях е поставена същата снимка, публикувана в различни вестници от различни години.

Явно директорът на музей „Искра“ се е заблудил, като е класифицирал снимката като

такава на дядо Соколски. В интерес на истината отец Петър Немец веднага изказа своите съмнения, че на снимката не е епископ Соколски. Но... Щом така е класифицирана от историците... Нямаше как. Проверихме при него и той ни увери, че „няма точен спомен откъде я е намерил. Вероятно е от архива на Константин Бозвелиев - син на Тодор Бозвелиев и племенник на Иван Бозвели(ев) - известни активни деяци на униатите“. Нямаше как да не се съглася при подобни доводи.

Този случай за пореден път затвърди моето убеждение, изказано неколкократно на страниците на вестника, че всички трябва да издирваме и съхраняваме малкото, останало като спомени - снимки, документи и предмети от временната на бягствата на нашите баби и дядовци от родните им места в Тракия и Македония. Но само съхранение не е достатъчно. Винаги трябва всичко да се свръвява с вече известните ни неща, за да може да се допълни картината от времената на учредяване и укрепване на униатите, от времената на големите трагедии, настигнали нашите родове в периода на войните в началото на XX век и по-точно 1913 г. Времето, когато големи области изконно наши земи бяха завинаги обез-

българени.

На това място ще отправя по-реден призив към всички потомци на бежанци. Събирайте всичко, свързано с онези трагични моменти, което ви попадне. Обаждайте ни се, за да дойдем на място, за да го заснемем, сканираме, запишем или филмираме. След това ще го сверим и ще го съхраним за поколенията под формата на фотоалбуми, презентации, книги, брошури, диплами. Поколенията след нас ще са ни безкрайно благодарни. Времето е безпощадно и ако сега не съхраним малкото останало, всичко ще бъде безвъзвратно изгубено.

Добре е младежите от енории да се поразорят в регионалните музеи, в библиотеките и етнографските сбирки. Има какво да се открие.

Обаждайте ни се. Ние сме на ваше разположение по всяко време!

Инж. Стефан ПАПУКЧИЕВ,
KdB,
председател на фондация „Оазис“
Фондация „Оазис“
6100 Казанлък,
ул. „П. Яворов“ №13,
тел.: 0431 62115
Офис: 6100 Казанлък,
ул. „Отец Паисий Хилендарски“ №33 (II офисен етаж),
тел.: 0431 64686
e-mail:
papukchiev@mail.orbitel.bg

Xристиянската вяра живее в надеждата за пълно съзерцание на Бог в отвъдното, но Въплъщението на Христос и Неговото възкресение правят възможен още в този свят съзерцателния живот на единение с Въплътеното слово. Защото онзи, който съзерцава Него, съзерцава Бог. Това е сърцевината на контемплативната (съзерцателната) мистика, чиито представители намираме по протежение на цялата история на Църквата още от самото ѝ начало. Такава е мистиката на апостолите, които съзерцават живота и възкръснал Иисус. Тази мистика е винаги христоцентрична - Свети Дух е Неговият дух, чрез който човекът отправя своя вътрешен поглед към Него и така съзерцава Отца му. Тази мистика откриваме при светци като Ириней, Поликарп, Климент Римски. Блестящи редове в тази посока намираме у Григорий Назиански и Григорий Нисийски. „Трябва да умра с Него, да възкръсна с Него, да наследя небето с Него, да стана Божи син... Такава е голямата тайна на Въплъщението за нас... Той дойде, за да ни направи съвършено единени в Него [...] защото тогава в самите себе си ще притехаваме Бог - изцяло и единствено. Такова е съвършенството, към което се стремим“ (свети Григорий Назиански).

Мистичният опит на свети Августин е опит на Божията благодат. Издигнат от нея, той се вижда като в огледало на Бога и разпознава присъствието му по мира в душата си, изгарящата ревност за Него и усмиряването на всяко друго желание. И именно защото вижда душата като образ на божествената трансцендентност, той намира в това необходимата помощ, за да се издигне над всичко материално. Говори за възможността да открием Божия закон в сърцето на човека и Неговото невидимо съществуване във видимите неща, но винаги според получената от Бога благодат. При него това е познание на вярата, доколкото се изпитва като благодат. Близостта си с Бог той основава на съзнанието за грешната си природа и за осветителната благодат от Бог. Неговото влияние през средните векове - особено върху редица представители на бенедиктинската духовна школа в периода VIII-XI в. - осигурява непрекъснатостта в предаването на съзерцателния молитвен опит.

През XIV в. в английската мистична традиция започват да наблягат повече на любовта, което единствена може да пробие „облака на непознанието“. Ричард Рол, Уолтър Хайлтон, Джулайана от Норуич говорят за преизходството на любовта. „Не познанието, а любовта единствена може да достигне Бог в този живот.“ Съвършеното съзерцание за тях е изживяване на Божията любов. Господ е Любов, всичко, което Той ни показва, е Любов, Той прави това от Любов и по пътя към Него човекът ще открие единствено и само Любов (Джулиана от Норуич). В тази линия намираме и мистичния опит на ордена на картузианците в лицето на Хуго де Балма (+1305), Лудолф (1300-1378), Денис (1402-1471), но тук любовта вече е в много по-голяма степен съпричастна, състрадаща с Господ и става любяща и мистична едва когато проникне в мрака на божественото.

В тази кратка хронология на

контемплативните мистици през следващия XVI в. идват големите учители по мистика на Църквата - кармилитаните свети Тереза Авилска и свети Йоан Кръстни. Делото и приносът им за реформирането на Кармила и за неговата изключителна духовна плодовитост през вековете са огромни. Те практикуват едно християнско, евангелско съзерцание на Бог на Откровението, чиято най-кратка дефиниция е приятелски, изпълнен с любов диалог с Бог. Ученето им е изключително полезно на онези, които желаят да тръгнат по стъпките им, защото е отлично систематизиран и в същото време лично изживян опит с Бога. И важното е, че водещ в него е

Бог. Да влезеш в тях е трудно и съпроводено с изпитания и страдания, защото всяко едно е етап на усъвършенстване на душата. Неин е образът на душата като кристал, чиято повърхност е замърсена и не позволява да видим блясъка на слънцето. Когато това стане възможно, кристалът свети с Неговата светлина, това е състоянието, когато душата му принадлежи, най-високото стъпало на съвършенство за нея и на единение с Бог тук, на земята. И отново образът на водата, която изпъльва два водни басейна - единият непосредствено от извора, другият - чрез построени се с наши усилия канали и адвокти. Когато Бог, Който е из-

позволява ѝ да Го чуе и да открие погледа му. Дори ако подходим съвсем повърхностно и си спомним, че двамата светци са чеда на страна с палещо слънце и нощна прохлада, ще разберем, че образът на нощта едва ли има този решително негативен смисъл както в по-северните географски ширини. Не, тези периоди на тъмнина ще направят само по-силен контраст с ослепителното богатство, кое то струи от божествената светлина, на която душата на края ще стане съпричастна. И когато върви така сама в тъмнината, тя се стреми към нея; и напредва, опряна на надеждата и доверието в Бог и водена от любовта си към Него. Кармилът е уеди-

навътре да си допуснат в нея, не значи, че си се доближил до нейния център. Като планински връх, който никога не е последен, защото - веднъж изкачили го - съзиращ нови и още по-високи върхове. Като пропаст от любов, над която трябва да хвърлиш мост, за да стигнеш до любия. Два стълба крепят този мост - милосърдието от страна на Бог и смирението от страна на човека. Но и тази картина не е статична, мостът трябва да бъде построяван непрекъснато отново и отново. Къде тук е заложено страданието? Свети Йоан Кръстни го казва ясно: любовта умеет да се отказва от всичко заради Възлюбения освен от желанието да нараства и да Го притежава все повече, за да Го обича все повече. В това е мотивът за нейното усъвършенстване, но и причината за нейното страдание. Защото никой не може да обича както Бог, Бог е безкрайна и съвършена любов, на която човешкото същество не е способно. В устрема си към Бог човек само докосва тази безкрайност, но колко много означава това - за душата, отправена към съвършенството си и за света, в който това се случва! Света Тереза от Лиъзо пише по този повод: „Всемогъщият е дал (на светците) за опорна точка сам Себе Си, за лост - съзерцанието, което запалва душата с огъня на любовта. И така те са повдигнали света.“ Намирам в нейните думи достоен завършек на този кратък очерк за мистиците на съзерцанието.

Ирен ЦИБРАНСКА, OCDs

Мистичният опит на Кармила

Съзерцателна мистика

Бог, Който се разкрива в Иисус - умрял и възкръснал за всички нас. Задължително е да тръгнем от любовта към Бог, за да разберем смисъла на тяхното учение, речника и образите, които използват, за да го пояснят.

Любим за Тереза Авилска е образът на водата и тя го използва в две от най-важните си творби - в нейната „Автобиография“ и „Вътрешният замък“ (или „Замъкът на душата“). Тя използва четири последователни образа за това как душата получава живата вода на духовния опит с Бог. Кладенецът, в който трябва да положиш усилия, за да почерпиш вода, и който в молитвената практика е свързан с размишлението; водното колело, което с малко усилие ще изкачи водата и тя ще потече в изобилие, с което светицата илюстрира състоянието на душата в „молитва на покой“. В това състояние душата по божия благодат започва да усеща съмнено, но съзнателно присъствието на Бог и му се отдава с волята си - „приема да бъде Негова пленница както някой, който се усеща пленен от оногова, когото обича“. Следва формирането на водния „източник“, на „реката“, когато душата е така погълната от Бог, че въображение, разум и воля изглеждат като приспани. И накрая идва четвъртата степен - „дъждът“, или по-точно дъждовен порой като онзи, който в родната ѝ Кастиля идва да погълне сушата. Тук е пълното единение на душата с Бог, което засяга всичките способности и е съпроводено с изключителна и сладостна радост.

Душата при света Тереза е представена като замък, в който едно след друго следват седем различни жилища, концептивно разположени спрямо своя център, където душата достига най-близко единение с

ворът, Сам, чрез свръхестественото Си благоразположение реши да напълни този басейн, нищо не може да се сравни с това. Тази небесна вода се разлива в душата и тялото, Бог е този, Който води. „Ще се затека по пътя на Твоите заповеди, кога разшириш сърцето ми“, псалм 118,32, който света Тереза многократно цитира.

Каква е ролята на страданието в този път? Има два аспекта, под които можем да го погледнем - неговата пречистваща за душата сила и неговата заложеност по подразбиране в условията на една неравностойна любов Бог - човек.

Много хора, започвайки да четат книгите на двамата велики светци и дори само чувайки заглавието им (напр. „Тъмната нощ“ на свети Йоан Кръстни), се свиват и дори отдръпват, защото в неподгответо съзнание то извика мрачни представи. Всъщност редуването на етапите на тъмнина и светлина в духовния път са добре разбираеми за душата, чийто поглед е отправен към Бог като крайна и единствена цел, отвъд всичко светско, отвъд доровете, които би получила от Неговата благодат. Отрицанието от всичко, което принадлежи на човешката природа, няма смисъл на отричане на сътворения от Бог свят; то означава, че влюбената в Бог душа е устремена отвъд него, тя не го забелязва, за нея той е пречка пред свободния ѝ полет към Бог - окончателна цел на съществуването ѝ. Тя не търси и не вижда друго освен светлината, която идва от погледа на нейния Любим, истината на Неговото слово и любовта на Неговата благодат. Тази пречистваща нощ е в крайна сметка щастлива за душата, която иска само Бог, защото ѝ позволява накрая да „замълчи, за да говори Бог“,

нение за влюбените в Бога...

Вторият източник за терзание е много добре обрисуван от света Тереза от Лиъзо в три обрата - на разширяващата се вселена, на планинския връх, на моста над пропастта. Тези обраzi поясняват също, че става дума за изключително динамичен процес на любовен обмен между Бог и човека, в който нищо никога не е окончателно, защото крайният човек не може да поеме божествената безкрайност. В този смисъл Бог винаги иска да бъдем повече от онова, което сме тук, на земята, и любовта му винаги надминава нашата. Като вселена, която се разширява, и колкото и

От стр. 6

Болестта може да се превърне в школа за надежда

(Ench. Vat., I, p. 523*). Благодаря от все сърце на хората, които всеки ден „са в служба на болните и на страдащите“, правейки така, че „апостолът на милосърдието, на който са се посветили, да отговаря все повече на новите изискивания“ (Йоан-Павел II, Cost. ap. Pastor Bonus, член 152).

В тази Година на свещеника моята мисъл се обръща специално към вас, скъпи свещеници, „служители на болните“, знаци и инструмент на състраданието на Христос, Който трябва да стигне до всеки човек, белязан от страданието. Аз ви приканвам, скъпи свещеници, да не се щадите, предлагайки вашата грижа и утеша. Времето, прекарано до този, който е подложен на изпитание, е богато на благодати за всички други измерения на пастирската работа.

Най-накрая се обръщам към вас, скъпи болни, и ви моля да се молите и да поднесете своите страдания в полза на свещениците, за да могат те да останат верни на своето призвание и тяхната служба да бъде богата на духовни плодове в полза на цялата Църква.

С тези чувства измолвям над болните и над тези, които се грижат за тях, майчинската закрила на Дева Мария - здраве на болните, и на всички от все сърце давам моя апостолически благослов.

Въвличане РР XVI

Първият български кармилитани вече е дякон

От стр. 4

лямо впечатление и това, че не зависимо от многото задължения, които имаха във връзка с организирането на празника, монасите винаги бяха на наше разположение, особено отец Анжелко и тримата семинаристи Домагой (Йелача), Яков (Кухарич) и Даниел (Чоло), които на 13 декември м.г. взеха активно участие в представянето на кармилската духовност в София в храм „Свети Франциск“ (виж в. „Истина-Veritas“, брой 1434). Благодарение на отец Сретко Римац имахме възможността да разгледаме част от

архитектурните и духовните забележителности на града, както и да посетим някои от многобройните черкви и да научим нещо повече за историята на Католическата църква в Хърватия и за нейните мъченици.

Щастливи сме, че имаме нов дякон и затова от сърце призовавам всички нека да се молим още повече за нашия нов дякон, та с Божията воля и благодарят в скоро време да имаме и нов свещеник в Божията нива.

На добър час, дяконе Йоане, и на многа лета!

Отец Йоан-Милен НАЙДЕНОВ

Кирил и Методий: от Европа до Свищов

Светците Кирил и Методий освен че са съпокровители на Европа, са и емблемата на Обединена Европа. Обикновеният разказ на живота им въвънност илюстрира изненадващ опит за свобода и единство, съпротива от преследване и способност за възстановяване.

Можем да кажем, че от 863 г. цяла Европа е белязана от тяхното дело за евангелизация, а културният отзук продължава и в наши дни.

Днес по целия свят многобройни институции се вдъхновяват от делото на светите братя: енории, културни центрове, колежи, училища, университети... и всички те показват принадлежност към една хилядолетна история.

Няколко бележки, които ни говорят за тяхното покровителство и защо тези двама братя са така важни за Европа.

След приключване на борбата срещу иконоборството през 843 г. между монасите, защитници на старата традиция на Църквата, изпъкват главните действащи лица за мисията сред славянските народи, които са разширили източните граници на Европа до Урал и са поставили дълбоките корени на следващи обединения, дори и на такива от политически характер.

Между 886 г. и 1220 г. религиозното възпитание, славянската липтургия, кирилицата се разпространяват по неочакван начин въпреки понесените загуби.

Много пъти през вековете

източните народи са били докосвани от мисията на Кирил и Методий и от това се раждат културни и религиозни инициативи, които свидетелстват за упоритостта и силата на традицията. След тоталитаризма, който минава през историята на континента, навсякъде се раждат желания и мечти за освобождение и отново добиват сили християнските корени.

Енорията „Св. св. Кирил и Методий“ в Свищов - по примера на своите покровители - има отворен поглед към Европа: сегашният енорийски свещеник отец Фортунато Грасели е италианец, отец Патрик Виал е французин, а двете сестри от общността на пасионистките са също италианки.

Разбира се, това само по себе си не придава европейски облик. Обликът се добива от гостите, които са преминали през Свищов (групи от Италия, Франция, Полша, Испания, Германия), младежи, които общуват с младите от града, както и от културните инициативи, които карат енориашите да бъдат особено благосклонно настроени към това, което за много хора е нещо абстрактно и далечно, а именно - Европа.

Отец Фортунато е свещеникът, който е започнал и е завършил строежа на черквата, осветена през 2002 г. Неговото бащинско присъствие обединява и окуражава, винаги е готов за изслушване и благоволение. Енорията се приготвя за тържествен празник по случай 60 години от ръкополага-

гането му! За него читателите са чели често, защото беше енорийски свещеник в с. Ореш и е в България от почти 15 години.

Отец Патрик е в тази общност едва от май 2009 г. Роден е в Бордо (Франция) през септември преди 43 години. Ръкоположен е през 2000 г. и е служил в Глазгоу (Шотландия), Бордо и Лурд (Франция). Въпреки че е от скоро, неговото жизнерадостно присъствие дава тласък на развитието в енорията. Среците с младите и семействата се обогатиха от неговия опит, а любовта му към Светото причастие породи продължително обожаване, кое то привлича деца, млади и възрастни. Младите виждат в него важна ориентировъчна точка - винаги внимателен и на разположение.

Сестрите координират вероучението, грижат се за залите и храма, за гостоприемството, допринасят за красотата на молитвата, работят с няколко домове за деца.

Пасионистката духовност, която приобщава общността, е дар за енорията. Тя се изразява в постоянното размишление върху Божията любов за всеки човек - любов безкрайна, до краен предел и себеотдаване. Тази харизматична духовност се проявява в часовете на молитва на общността, в поставянето на акцент при честването на някои тържества, в изслушването, пропито с любов и разбиране, на несгодите на хората.

Пасторалният съвет е група

семейства, която подпомага свещениците и сестрите в пасторските дела. Той е съставен от семейства, които желаят доброто и растежа на енорията.

Енория „Св. св. Кирил и Методий“ е една млада и жива реалност. Децата идват за въроучение в неделя и през годината имат три специални празника, с които тълкуват темите от катехизиса; всеки следобед залите на енорията са пълни от весели гласове и пъргави игри под внимателния поглед на доброволец.

За да акцентирам върху началната тема, бих искала да кажа, че няколко деца си кореспондират със свои върстници от Италия и досега имат редовен курс по италиански.

Младите имат срещи в събота следобед и често продължават до късно: времето минава бързо в диалози, игри, обожаване и после някой път филм или пица заедно. Един път в месеца отиват в дома в с. Тотлебен, за да играят с децата.

Този нов опит се роди минато лято след лагер-школа с група италианци.

И в чест на светите братя, както и с най-добри пожелания за тази енория, носеща тяхното име, бих искала да завърша, цитирайки откъс от „Смъртта на Кирил“ от „Пространното житие на Константин Философ“: „Когато настъпи часът на смъртта и на преминаването към вечния покой, вдигна ръце към Бога и като се молеше през сълзи, казва-

ше: „Господи, Боже, Който си сътворил всички ангелски войнства и безтелесни духове, който си разпрострял небето и си сътворил твърдата земя, който си създал от нищо всички неща, които съществуват, Ти, който винаги чуваш онези, които изпълняват Твоята воля, боят се от Теб и съблудват Твоите заповеди, чуй моята молитва и запази във върата твоето стадо, начело на което Ти постави мен - твоя недостоен и негоден слуга. Освободи го от безбожната и езическа хитрост на онези,

които Те хулят, увеличи броя на последователите на Твоята Църква и приобщи всички в единството. Направи Твоя народ да бъде свят и задружен в истинската вяра и в справедливата изповед и изпълни сърцата със словото на Твоето учение. Твой дар е именно в това, че Си ни избрали да проповядваме Евангелието на Твоя син Иисус Христос, да подбуждаме братята към добри дела и да вършим това, което Ти е угодно. Тези, които Ти ми даде, Ти ги връщам като Твои, води ги с Твоята сила на десница, закриляги в сянката на Твоите крила, щото всички да хвалят и да прославят Твоето Име - Отец, Син и Свети Дух. Амин!“ И така, на възраст на четиридесет и две години, заспа в Господа.“

Маргарита ВАСИЛЕВА
С любезното съдействие
на сестра Франческа -
пасионистка от енория
„Св. св. Кирил и Методий“
в Свищов

За някои светци от календара за февруари

Никой не би могъл да твърди със сигурност какъв е точният брой на светците, мъчениците, блажените и всички, които са посветили житейските си дела и са пожертвали живота си за Христовата вяра. Всяка страна, всеки регион има такива хора от далечното и близкото минало. Затова и християнските календари, в които всеки ден е посветен на един светец, са различни в това отношение. Така имената на светците в католическите календари у нас не съвпадат с тези на католиците от другите държави.

Идеята ми е в този материал да разкажа за няколко от светците през февруари, като не всички от тях са включени в нашия календар.

Възпоменанието на света Юлияна е предвидено в календара на 16 февруари. Светицата е загинала през 303 г. по време на Диоклецианово гонение на християните в Римската империя. За съжаление почти липсват агиографски документи за живота ѝ. Единствените сведения са

свидетелствата на собствения й баща и на годеника ѝ - виден служител в администрацията на императора.

Родителите на Юлияна са езичници, видни хора в империята. Те дават на дъщеря си завидно за времето образование - тя учи при най-изтъкнатите философи и учени. Момичето обаче скоро се убеждава, че цялото знание, кое то и преподават, не може да се сравни с Христовата истина. Всички тези много богове, които почитат родителите и съгражданите ѝ, според Юлияна са жестоки към обикновения човек.

Освен с доброто си образование девойката била известна с красотата и с доброто си сърце. Невинна и чиста, тя била харесвана от всички.

Бащата на Юлияна уговарил без нейно знание брака ѝ с един от най-изтъкнатите младежи - градския префект Елоизий. Когато Юлияна узнала това, поставила на Елоизий условие да се кръсти в Христовата вяра. Само като изпълни нейното условие, тя ще може с открыто сърце да го приеме като годеник и бъдещ съпруг.

Родителите ѝ с огорчение узнали за нейното неизпълнимо изискване към избранника. Баща ѝ мислел само за нейното щастие и побързал да я

предупреди за последствията. Разкъсана между влечението на собственото си сърце и дълга към родителите си, Юлияна водила вътрешна борба със себе си. Молитвата й помогнала да вземе решение и да разбере най-категоично, че е призвана да бъде Христова годеница. Тя със смирение обявила на баща си решението си. Обяснила, че настоява годеникът ѝ да се кръсти, защото ако не са и двамата християни, ще живеят във вечни спорове и неразбираителство, далеч от Божията любов, в душевен смут и безпокойство.

Бащата, разярен от думите ѝ, я ударил с юмрук и я завлякъл при градския префект Елоизий.

Юлияна повторила казаното пред годеника си и го помолила да приеме условието. Той ѝ отвърнал, че не може да отговори на жестокото изискване, защото ще загуби не само службата, а и живота си. Тогава тя му заявила твърдо, че разваля годежа с думите: „Нима се страхуваш от гнева на императора, който е обикновен смъртен, а аз не трябва да се страхувам от гнева на небесния император, мой бог, тъй като вечно ще бъда наказана от него!“

Ядосан от отказа ѝ, Елоизий наредил на палача да я нака-

же - бичували я, а после я окапали за косата на стълб, а отдолу запалили огън, като продължавали да дърпат с клещи тялото ѝ. След това я хвърлили в затвора - Елоизий се надявал, че тя ще размисли и ще се откаже от упорството си. Но не станало така. Когато отново я извели, Юлияна била все така красива и обръзъй блестял с необикновена светлина. Множество, събрано на площада, като виждало вярата ѝ и сияещия ѝ лик въпреки мъченията, се провикнало:

„Исусе Христе, на Кого то Юлияна се моли, Ти си истинският Бог и в Теб вярваме!“ Гневът на Елоизий станал неудържим и той заповядал Юлияна и всички повярвали да бъдат посечени с меч. Юлияна ликувала, окуражавала със слова последователите си и помолила своя приятелка да каже на баща ѝ, че го обича и почита с детинска вярност, че му прощава и ще се моли за него в Небесното царство.

Мечът увенчал Юлияна с двойна корона - на девството и на мъченичеството.

+++

Свети Блазий (по нашему свети Влас) се възпоменава по западния календар на 3 февруари. Бил е епископ на Севастия в Кападокия. За живота му няма точни сведения. Датата на смъртта му също е предполагаема. Според стара легенда той се подвизава при гоненията на християните от император Лициний. Приближен на губернатора Агрикола хвърлили в тъмница епископа

и сложили диви зверове да го охраняват. Те обаче се държали като кротки домашни животни.

В тъмницата Блазий сътворил чудеса, за които свидетелстват легендите. Затова и народът го прославил.

По заповед на Агрикола Блазий бил бит със сноп пръчки, увесен на скеле, а после тялото му - раздряно със желязна вила. След това бил удавен, а трупът му - обезглавен.

В тъмницата Блазий помагал на болни, между които и едно момче със заклещена в гърлото рибя кост, обречено на бърза смърт от задушаване. Светецът лекувал всички с молитва. Няколко пъти го разпитвали и го мъчили, но той смело изповядвал вярата си. Градоначалникът се страхувал, че баговете са обидени от епископа и ще излеят гнева си върху града. Затова наредил на палача да удави Блазий. Легендата разказва, че когато светецът попаднал сред вълните в езерото, изплувал от водата в средата на езерото, поседнал върху вълните и извикал: „Ако вярвате, че вашите богове имат съща сила като Господ Иисус Христос, елате по водата до мен и ме изведете.“ Веднага 60 воини се втурнали във водата, но веднага потънали. Тогава Блазий доброволно отишъл на брега, а засраменият пред множеството Агрикола наредил да го обезглавят.

В иконите образът на свете-

През миналата 2009 г. Католическата екзархия ни предостави една крайно необходима сега поредица книги: „Приноси към историята на Католическата екзархия“. Първата от тях е посмъртно издаден - приживе завършен, ръкопис на Михаил Аксунов „История на Католическата църква от източен обред“. Авторът е светско лице, но сам участник и свидетел на последвалото следвъзрожденско движение в Одрин и Одринско.

Втората книга е дело на духовник - докторска дисертация по богословие, защитена в Рим в PIO (Pontificio istituto orientale - Папски източен институт). Публикувана е през 1960 г. с обозначена широка мрежа от подкрепящи я центрове: Roma - Paris - New York - Fournai.

Погледната в общоисторически план на Българското възраждане, дисертацията се отнася към борбата за национална българска Църква, независима от Гръцката патриаршия - тема, все още неизяснена докрай и по тенденции, и по политики. Авторът Й. Иван Софранов я концентрира към самото начало на движението - в първото десетилетие (според френския предговор) 1850-1860 г.

Нямам да коментирам тук не забравените още методи на тоталитарната ни държава за опустошаване на българската вяра чрез деструкция на християнското съзнание. Предпоставяме ги само да бъдат онъя спомен, в който книгите с тази проблематика ще се осмислят по заслуги.

През 1976 г., когато се честваше стогодишнината от Априлското въстание, големият патриотичен и национален пропагандист напръвен от утвърдения като академичен учен, а тогава и виден партиен интелектуалец Тончо Жечев с книгата му „Българският Великден или страстите български“ Той усети точно обществената нагласа и намери питета си към българските възрожденци, отворили в сърцето на Османската империя независимостта на най-съкровената институция - Българската църква. Тончо Жечев тогава не можеше да оперира с класическите изследователски процедури: нямаше информация за чуждестранните изследвания, още по немислим беше достъп до архивите на Ватикан и Цариградската патриаршия. Документацията му бе само известното ни вече знание. Но той заложи на наследената си мъдрост на народен разказвач. В „Българският Великден...“ го вълнуваха „страстите български“ - по аналогия със страстите Христови - доброволно поетите от действите страдания и жертви в името на Възкръсването: Неофит Бозвели, братя Миладинови, Иларион Макариополски, Авксентий Велешки и плеяда други, обръжени и от всебългарски надежди, и от недоверие. Но с тази си книга - като писател и учен, Тончо Жечев създаде ореол на движението, сакрализира го чрез внушението си: борбата на нашите възрожденци за самостоятелна народна Църква и крайният успех (с трагизма и перспективата си за цялостна свобода) са Българският Великден в

последния от робските векове. След този тласък за опознаване неизбежно ще се вълнуваме пред всяка нова книга, която интерпретира вече сакрализираната материя.

Книгата на Й. Софранов, която сега държим преведена на български език в ръцете си, е от академичен тип. Публикацията й през 1960 г. на френски е посветена на 100-годишнината от „Светото присъединяване“ (30 декември 1860 г.), отбелязана от Католическата екзархия в България. А на 150-годишнината е посветено сегашното българско издание.

Иван Софранов е българин, роден в Бърдарски геран, Врачанско. Представител е на онова духовенство, което е формирано в следосвобожденската епоха, когато обществото на отците пасионисти в Никопол-

и духовната връзка, наречена впоследствие от българските вървящи „Светото присъединение“. Задължително е текстът в пълнота - високохудожествена мемоаристика - да се препечата в христоматиите по църковна история и в общите български възрожденски антологии.

Безспорно е, че многократно ще се връщаме към книгата на Й. Софранов - със своя капитал от знания и вдъхновени изображения тя извежда от сянка непознатото ни за лица и събития в българското духовно минало.

Само като начало на бъдещите възможни отзиви бих искал да подчертая по-обстойно онзи аспект, с който книгата ни разгадава поведения, известни на българите само най-общо, и то обрамчени от неб-

присъединението. А душевната му деликатност на духовник смекчава разпространената българска характеристика, която повтаря, че „в младините си Й. Соколски хайдутувал и с парите от обирите построил манастири...“ У Софранов това звучи така: „В душата му патриотизът се смесвал с известен романтизъм и уклон към хайдутство, които по това време били чести спътници в изпълнения с опасности живот на дейците за освобождение“ (стр. 73). Позволих си дълъг цитат, за да усетим онази чувствителност към хората и мотивите им, характерна за цялата книга.

Извъдът на автора, че срещу движението за единение с Рим се мобилизират не само дейците на православието, но и представителите на протес-

тиската дипломация, уплашена, че се застрашава единството на православието. Прави чест на Софранов, който пише далеч от България и няма проход към така специфичните проблеми на общобългарското движение, че не повтаря подозрението за подкупност на Славейков. Авторът само пренеса изводите на читателя.

Заинтересоваността на протестантските мисионери в Цариград да спрат очертаващото се благоприятно развитие на присъединяване е подчертана и от Софранов. Но авторът не подозира, че у Славейков те са открили най-подходящата личност да го стори - дори от благодарност; на тяхната морална подкрепа и материалистична издръжка Славейков дължи (преди събитията) разгръщането на поетичната си дарба като преводач на светите книги от черковно-славянски на говорим български; на тях дължи преместването си в Цариград, където се налага като най-значимия български журналист с вестниците „Гайда“ и „Македония“. А когато моралните мотивации у Славейков и Найден Геров съвпадат, те като родолюбци могат да споделят отговорността за дело, външено им като спасяване на Българската църква от разединение.

Сега обаче двете представители фигури на български възрожденци, замесени в отвличането, всъщност покриват недооценяванието от нас размери на обединената конфронтация.

Вижда се колко още „загадъчни конкретности“ ще пречицираме чрез знанията на тази книга. Но тук е мястото „да я разчетем“ като опора за генерална смяна на оптиката към дейците и жестовете им - външното и „да бъдат всички едно“ (Йоан 17, 21), наречано днес с духовната перспектива икуменизъм. Ще го разчетем дословно и в посвещението на покойния Иван Софранов във френското издание: „Посвещавам този скромен труд на всички мои български събрата, католици и православни, болезнено разделени и все пак вътрешно единни чрез тайнството на свещенство, Божествен извор на любов и единство.“

Проф. д-р
Надежда ДРАГОВА

Фундаментална научна книга

Иван Софранов. „История на българското движение за единение с Католическата църква през XIX век“, С. 2009.

ска епархия свещенослужи свободно и с апостолско усърдие. Духовническото му образование започва в семинарията в Свищов. Прозорливият за хора и събития отец Евгений Босилков (бъдещият епископ - мъченик на тоталитаризма) изпраща надарения младеж в духовна семинария в Холандия. През 1946 г. Иван Софранов приема името Софроний при монашески обет. Шест години по-късно е ръкоположен за свещеник. Продължава образоването си в Рим, в Папския източен институт (PIO). Там защитава и доктората си „История на българското движение за единение с Католическата църква през XIX в.“. Заради политическа ситуация в България по онова време той остава в Италия и действа в мисии и сред българските емигранти в САЩ, Германия и др. Завръща се в България при първата възможност през 1989 г., но за кратко поради влошаване на здравето му. Умира в Холандия през 1997 г.

Вече определихме книгата като изследване от академичен тип. Можем да се обосновем с разнообразни нейни характеристики, но най-безспорната, видимата, е огромният изворов материал, интерпретиран в богословските му и канонични аспекти с вештина и благородство, без да се влияе от характеристики, родени в своето време от злобата на дена. С особена стойност за осветяване на истините е ползването на чуждоезични католически изследвания и автентични архиви - спомени на участниците като записките на най-популярния за българите в Цариград отец Боре и още много други.

Неоценимо достояние за нас е сцената „ръкополагане на архиепископ Йосиф Соколски от папа Пий IX“. Възстановена е не само по дати и акции, но е уловена в най-тънките нюанси на ритуалност и церемониали. Атрактивната поредица от делови аудиенции и религиозно богослужение - сплотяване, очертава терена, върху който се постига институционалната

лагоприятните упречи между тогавашните съперници: а) образа на архимандрит Йосиф Соколски; б) българските дейци, участвали в отвлечането му в Русия. (Да! Софранов е прав, че е отвлечане!)

Образът на Йосиф Соколски е изключително автентичен и жив. Чрез странното му поведение - уж наивно, уж старчески безпомощно, уж упорито инатско, И. Софранов провежда своята концепция за спецификата на движението, най-вече непрекъснато предпоставя религиозните мотиви на единението, тогава засенчени от политически цели, но перспективни с църковно миригледните си последици днес. В сложната амалгама от вътрешнополитически - национални, и външнополитически действия авторът винаги подчертава значимостта на националната ни верско-ритуална традиция, респекта към българските морални и религиозни устои, ненакърнявани от

тантството в Цариград дава ключ да разгадаем вярно и поведението на Петко Р. Славейков. Мълвата, намерила брод и до книгата на М. Аксунов, си обяснява поведението на Славейков като купено с хиляди грошове от руското консулство в Цариград. Който познава Славейков, няма да го повярва, но само по интуиция. При новото вглеждане в събития и лица ще ни направи впечатление, че участниците са двамина: не е само Славейков, но и Найден Геров! А за Геров като руски консул съдействието на руската дипломатическа мисия влиза в службите му задължения. Но за Славейков тогава е изключено подчинение на руската дипломация. Като делегиран представител в Цариград в църковния съвет - инициатор за българската църкова независимост (вярно е, че е депутат, както го представлява католикът информатор от Одеса), той най-добре познава всевъзможните препятствия от

За някои светци от календара за февруари

От стр. 9

ца се представя като човек в епископски одежди. Атрибути са чесало, въртяща се восъчна тояга или две пресечени свещи и свинска глава, свързана с легендата, която разказва как светецът наредил на вълка да върне откраднатото прасе.

Свети Блазий е патрон на градовете Неапол, Брауншвайг, Мюлхаузен (Тюрингия), както и на едноименния си град. Патрон е още на лекари, земеделци, шапкари, кожари, тъкачи на вълна, мелничари, зидари, сапунджии, каменари, музиканти и на домашните животни.

Познат е като един от 14-те помощници през средновековието. Помага при болести на гърлото. Литургичният обичай

да се благославя гърлото се практикува и днес на празника на светецъта. По-късно помощта му се търси и при други болести - при кръвотечения, смущения в дишането, зъбобол.

+++

Името на една неизвестна за нас светица стои на датата 2 февруари в западния календар. Това е света Аделхайд. Живяла е по времето на Карл Мартел или Пипин. Отказва на баща си да се омъжи и се посвещава на Бог. Създада и ръководи един двоен манастир (стара средновековна практика - девически и мъжки манастири в един двор, но в съседни сгради) в Китцинген (Франкония). Умира в 750 г. Помощница е против треска. Болните от тази болест оз

давят, когато пият вода пред мощите ѝ.

+++

На 7 февруари в западния календар стои името на Рихард - крал на Англия. Това е недоразумение - Рихард не е бил крал на Англия. Той е баща на светците Вилибалд, Вунибалд и Валбурга. Със синовете си отишъл на поклонение в Рим в 720 г., но починал в Лука и е погребан в черквата „Сан Фредиано“ в града.

Култът му е известен от 1150 г., когато един поклонник донесъл мощите му в родната му черква в Отинген. По-късно е почитан в Айхщедт. Изображения на светецъта са известни по-късно - от XV в. Представян е в княжеско облекло с корона и скръпътър.

Мая ЛЮБЕНОВА

Проблемът на султана

Султанът се бил отчаял, че не може да намери нов събирач на данъци.

- Няма ли един честен човек в тази държава, който да събира данъците, без да ме краде? - се вайкал той.

И решил да повика най-мъдрия си съветник и да го запознае с проблема.

- Ами обявете, че търсите нов бирник, Ваше величество - казал съветникът, - а другото оставете на мен.

Речено-сторено. Били глашатаите тъпаните, всички телевизионни канали излязли обявата. И на уречения ден за интервю площадът пред двоепреца се напълнил с кандидати за баш бирник. Имало дебели и елегантни, имало и слаби и елегантни, имало даже

един човечец с най-обикновен костюм. Всички елегантни мъже го сочели и му се смеели.

- Султанът да не е луд, че да вземе бедняк да му събира данъците! - си говорели изупаните мъже.

На балкона се появил съветникът и поканил всички да влязат.

- Султанът ще ви приеме всичките, ала ще трябва да минете един по един през един тесен коридор, че главното стълбище е в ремонт - обясnil той.

Отгоре на всичко коридорчето било тъмно и хората трябвало опипом да следват завоите му. Минало се, какво се минало и всички се събрали пред султана.

- Ами сега? - прошепнал той

на съветника си.

- Кажете на всички да танцуват - отвърнал мъдрецът.

На султана му се видяло доста странно това изискване, ала нямал нищо против да погледа малко шоу и се разпоредил танците да започнат. Кандидат-бирниците започнали да се клатят.

- Никога не съм виждал толкова схванати танцьори, сякаш краката им са налети с олово - почудил се той.

Само човекът с немодерния костюм танцуval, подскачайки като състезател на висок скок.

- Този мъж е вашият нов бирник - обявил съветникът. - Напълни коридорчето с жълтици и скъпоценни камъни. Всички си натъпкаха с тях джобовете и затова сега еднакът мърдат, докато той едничък не взе нищо и затова сега подскача леко, без да се бои, че нещо от откраднатото ще се изтърколи.

Така султанът намерил един честен човек - своя нов баш бирник.

По Solidaridad.net

Да освободим душата си

От стр. 1

това, което сме, а не това, което притежаваме. Пустинята е преживяното от человека, което го кара да открие себе си и Бог. Точно в това събитие - пустиня, човекът среща Бог без пречки и прегради.

В Светото писание намираме много откъси, които ни показват как Бог в пустинята търси среща с человека и дори на това място се ражда истинската любов, където Бог се слива със Своя народ: „Поради това и Аз ще я отвляка, ще я доведа в пустиня и ще й говоря по сърце... И ще те сгодя за Себе Си вовеки, ще те сгодя за Себе Си в правда и съд, в благост и милосърдие; ще те сгодя за Себе Си във вярност, и ти ще познаеш Господ“ (Осия 2, 14; 19-20).

Поради това през постното време в подготовката за Великден трябва да бъдем готови да тръгнем на това пътуване за четирийсет дни. Пътуване, което макар и лично, има своя обществен аспект, за да стигнем до срещата с Исус възкръснал.

Точно през тези четирийсет години в пустинята Израел е станал народ и в края на това „поклонение“ към Обещаната земя склучва своя съюз на любовта с Бог.

И нашето „поклонение“ към тържеството Великден трябва да бъде пътят, за да сключим същия съюз на любовта: „ние ще служим Господу“ (Исус Навин 24, 21).

„Царството Божие не е ястие и питие, а правда и мир и радост в Светаго Духа“, ни напомня апостол Павел в свое то Послание до римляни. Послното време не трябва да при-

емаме като забрани или разрешения за ядене и пиеене. Преди всичко то е подготовка на духа за събитието Възкресение. За това помага също оптималното ползване на материалните неща, за да отдаваме по-голямо внимание в живота си към духовните.

съвременния свят много неща трябва да отстраняваме или да ползваме по-умерено и в същото време да откриваме относно пространство на духа, на душата.

Бих могъл да заявя, че на този свят днес му липсва душата, защото е задушена от много неща.

Представете си, че сме създали една хубава стая за душата, но с времето започваме да я пълним с много вещи, натрупваме ги и тя се препълва и се превръща в затвор за душата, притисната вътре, далеч от вратата и прозореца, без светлина. Нашата работа през това постно време е точно тази - да извадим от стаята всичко, което сме натрупали, и да освободим душата си,

да извадим духовната част от себе си, която често забравяме, че съществува.

Толкова много се грижим за тялото, а колко малко за душата! Как се тревожим за икономическите кризи, а не се сещаме за духовните кризи! Ду-

шата не е ли най-важната част от нас?

Нека през този период на постното време да се „храним“ все повече с Божието слово: „Не само с хляб ще живее човек, а с всяко слово, което излиза от Богии уста“, каза Исус. Да ползваме тогава времето, което Бог

ни дарява, за да съзерцаваме Неговите чудеса, постейки например от телевизията и потапяйки се в молитва и четене на Библията и на духовните християнски книги. Да направим това заедно с нашето семейство, с нашите съседи, с нашите познати: „Зашто, дето са давама или трима събрани в Мое име, там съм Аз посред тях“ (Матей 18, 20).

Срещата с Христос в пустинята има изключителна важност.

Образът на Исус, Който прекара четирийсет дни в пустинята в пост, изкушаван от дявола, е пример за целия християнски народ. Човекът не се обръща към Бог, не задълбочава своята връзка с Него, ако не навлезе в областта на дълбоката вътрешна и външна тишина, за да се нахрани с Божието слово и да се бори срещу силите на злото.

Това е мястото, където човекът ще се научи да желее Него, Който е живият и истинският хляб, и да разбере по-ясно Христовата тайна.

Не може да се изживее постното време, без да имаме „пред очи началника и завършителя на вярата - Исус“ (Евр. 12, 2). Това е делото на любовта; любов към Христос и към всички тези, които Той нарича Свои братя и сестри.

Отец Валтер ГОРРА,
пасионист и енорийски
свещеник в Русе

Раздел втори Седемте тайнства на Църквата

ГЛАВА ПЪРВА

Тайнствата на християнското въведение

Член 1

Тайнството Кръщение

III. Как се отслужва тайнството Кръщение?

Мистагогия на отслужването

1241 Помазването със свещено миро-хризма, благовонно масло, осветено от епископа, означава дара на Свети Дух за новопокръстения. Той е станал християнин, т.е. „помазаник“ на Свети Дух, приобщен в Христос, който е помазан като свещеник, пророк и цар“ /Вж. Ordo Baptismi parvorum, 62 (Typis Polyglottis Vaticanis 1969) p. 32/.

1242 В литургията на Източната Църква помазването с миро след кръщението представлява тайнството Миропомазване. В римската литургия това помазване известява едно второ помазване със светото миро, което ще бъде извършено от епископа: тайнството Миропомазване, което така да се каже „потвърждава“ (confirmat, откъдето конфирмация) и приключива кръщленото помазване.

1243 Бялата дреха символизира, че кръстеният „се облича в Христа“ /Вж. Гал. 3, 27/; той е възкръснал с Христос. Свещата, запалена от пасхалната свещ, означава, че Христос е просветил новопокръстения. В Христос кръстените са „светлина на света“ (Мт. 15, 14) /Вж. Фил. 2, 15/.

Новопокръстеният е вече дете на Бог в единородния Му Син. Той вече може да каже молитвата на Божиите чеда: „Отче наш“.

1244 Първото евхаристийно причастие. Станал чедо на Бог, облечен в сватбената дреха, новопокръстеният е вече допуснат „на сватбеното угощение на агнец“ и получава храната на новия живот - Тялото и Кръвта на Христос. Източните Църкви пазят живо съзнанието за единството на християнското посвещение, като дават Светото Причастие на всички новопокръстени и миропомазани, дори и на малките деца, като припомнят думите на Господ: „Оставете децата да дойдат при Мен и не им пречете“ (Мк. 10, 14). Латинската Църква, която запазва достъпа до Светото Причастие за тези, които са достигнали до съзнателна възраст, отваря Кръщението към Евхаристията, като приближава новопокръстеното дете до олтара с молитвата „Отче наш“.

1245 Тържественият благослов приключва отслужването на Кръщението. По време на Кръщението на новородените благославянето на майката заема особено място.

IV. Кой може да приема Кръщението?

1246 „Кръщението може да приеме всеки човек, който още не е кръстен.“ (CIC, canon 864; вж. CCEO canon 679).

Кръщение на възрастни

1247 Още от първите времена на Църквата Кръщението на възрастните е широко практикувано там, където известяването на Евангелието е в самото начало. При подобни случаи катехуменът (подготовката за Кръщение) заема особено място. Като посвещение във вярата и в християнския живот, то трябва да подгответ приемането на дара на Бога в Кръщението, Миропомазването и Евхаристията.

1248 Катехуменът или подготовката на оглашените (катехуими) има за цел да помогне на последните в отговор на божествената инициатива и в съединение с една църковна общност да доведе обръщането им и тяхната вяра до пълна зрялост. Става дума за „подготовка за християнски живот...“, чрез който учениците влизат в съприкосновение с Христос, техния учител. Следователно катехумените трябва да бъдат по подходящ начин посветени в тайните на спасението и във воденето на евангелски живот и въвведените чрез свещените обреди, отслужвани в различните епохи, в живота на вярата, на литургията и любовта на Божия народ“. (CONCILIO VATICANUM II, Decr. Ad gentes, 14: AAS 58 (1966) 962-963; вж. Ordo initiationis christiana adulorum, Praenotanda 19 (Typis Polyglottis Vaticanis 1972) p. 11; Ibid., De tempore catechumenatus eiusque ritibus 98, p. 36.)

1249 Катехумените са вече „съединени с Църквата, принадлежат към Христовия дом и не рядко водят живот на вяра, надежда и любов“. (CONCILIO VATICANUM II, Decr. Ad gentes, 14: AAS 58 (1966) 963). „Майката Църква ги прегръща като свои в своята любов и се грижи за тях.“ (CONCILIO VATICANUM II, Const. dogm. Lumen gentium, 14: AAS 57 (1965) 19: вж. CIC canones 206, 788).

Кръщение на деца

1250 Като се раждат съзаблудена и опетнена от първородния гръб човешка природа, децата също имат нужда от едно ново раждане в Кръщението (Вж. CONCILIO TRIDENTINUM, Sess. 5a, Decretum de peccato originali, canon 4: DS 1514), за да бъдат освободени от властта на мрака и да бъдат пренесени в царството на свободата на Божиите чеда (Вж. Col. 1, 12-14), където което всички хора са призвани. Чистата безвъзмездност на благодатта на спасението е особено добре проявена в Кръщението на децата. Църквата и родителите биха лишили още от раждането детето си от неоценимата благодат да стане дете на Бога, ако не му осигурят Кръщение скоро след раждането (Вж. CIC canon 867: CCEO canon 686, § 1).

Из „Катехизис на Католическата църква“

Женева Среща между висши представители на църковните организации в Европа

„Църквите в Европа и бъдещите предизвикателства“ бе темата на срещата между генералния секретар на Съвета на европейските епископски конференции (ССЕЕ) Дуарте да Куня и новия председател на Конференцията на европейските Църкви (КЕК) митрополита на Франция Емануел. В рамките на срещата, провела се в седалището на КЕК в Женева, двамата са посетили преподобния Олаф Твейт, генерален секретар на Световния съвет на Църквите (WCC), с когото са споделили общи беспокойства, които Църквите в Европа трябва да посрещнат. „Сътрудничеството между ССЕЕ и КЕК е много важно за нас и трябва да бъде укрепено“, още повече че „предизвикателствата са едни и същи за вярващите в Европа“, подчертала митрополит Емануел. „Европа има особена отговорност за икуменизма, тъй като тя е сцена на разделението между християните, пренесено след то-

ва на други континенти“, заяви от своя страна отец Даурте да Куня, като цитира думите на папа Бенедикт XVI, че „благовестието на Евангелието ще бъде толкова по-убедително, колкото повече християните са единени в Христос като братя“. В комюникат за срещата се подчертава, че „двамата секретари на църковните европейски организации са обсъждали дневния ред на предстоящата среща на Смесения комитет на ССЕЕ и КЕК, която ще се проведе от 8 до 11 март в Истанбул по покана на Вселенския патриарх Вартоломей I“.

Смесеният комитет е учреден през 1972 г., като неговата основна цел е да наблюдава сътрудничеството между двете църковни организации. ССЕЕ обхваща председателите на 33 католически епископски конференции в Европа, а КЕК включва 120 православни, протестантски, англикански и старокатолически Църкви, присъстващи в Европа.

Историческа визита на папа Бенедикт XVI в римската синагога на 17 януари

В деня, посветен на диалога между католици и евреи, който в Италия отбелаязва своя 20-годишен юбилей, папата подчертава, че пътят на приятелството между двете общини е не обратим. Въпреки различията, поради общите си корени евреи и католици са призвани заедно да свидетелстват единствения Бог и Десетте Божи заповеди - великия морален кодекс за цялото човечество. Също и главният равин на римската еврейска общност Рикардо ди Сени подчертава, че въпреки съществуващите проблеми и неразбирателства на преден план трябва да бъдат поставени общите цели. От своя страна председателят на еврейската общност в Рим Рикардо Пачифичи отбелаязва, че посещението на папа Бенедикт XVI е събитие, което ще остави дълбок знак в отношенията между еврейския и католическата свят и развлънлив припомни как не-говият баща е бил спасен от антиеврейските гонения.

„Ако днес съм тук да говоря в това свещено място, то е, защото моят баща и моят чичо Рафаеле намериха убежище в манастира на сестрите на светеца Марта от Флоренция.“ Независимо че има „още отворени рани“ - продължи Рикардо Пачифичи, - диалогът между евреи и католици „може и трябва да продължи“. Председателят на еврейската общност не пропусна да посочи предполагаемото мълчание на Пий XII пред холокоста. Мълчание, за което загатна и главният равин на синагогата Рикардо ди Сени. „Въпреки тра-

гичната история, съществуващите проблеми и неразбирателства на преден план трябва да бъдат поставени общите виждания и цели. Уважението и приятелството от тази среща трябва да бъдат за пример на всички онези, които ни гледат.“

Председателят на италианските еврейски общини Ренцо Катеня пожела „никога повече различията да не бъдат причина за идеологически и религиозни конфликти, а по-скоро за взаимно културно и морално обогатяване“.

Също и Светият отец припомни потресаващата трагедия на холокоста, връх на омразата, която се поражда, когато човек забравя за Създателя. Папата посочи и депортiranето на римските евреи в Освиенцим. „За съжаление много останаха безразлични, но мнозина, също и сред италианските католици, подкрепили от вярата и християнското поучение, реагираха смело, протягайки ръка на евреите

Виетнам Хълм на кръстовете

Виетнамският град Донг Чим, разположен недалеч от Ханой, е обсаден от полицейски блокади по улиците и мостовете на града. Този е отговорът на местните власти на мирния протест на хиляди католици пред сградата на местния Народен комитет. На мерките за сигурност и на насилието вярващите отговарят с поклонничество, по време на които всеки се опитва да издигне собствен кръст редом до бамбуково разпятие, поставено на хълма на мястото на взривеното. „Ще превърнем

този хълм в хълма на кръстовете - както този на католиците в Литва по време на комунизма“, казва един студент от Ханой. Столици кръстове вече са издигнати на хълма. Властите, изненадани от масовата реакция, правят всичко, за да предотвратят качването на вярващи на хълма.

Въпреки мерките кръстовете се увеличават. Дори група студенти от Ханой стигнала до хълма и измолила Кръстния път.

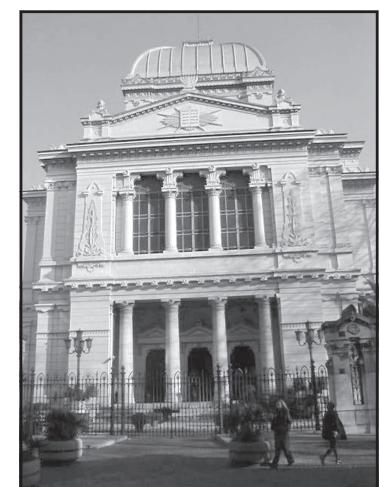
Шри Ланка Начало на юбилейната година, посветена на блажения Йозеф Вац

На 14 януари със тържествена литургия Католическата църква в Шри Ланка откри юбилейната година за блажения Йозеф Вац, смятан за апостол на страната и обявен за блажен от Йоан-Павел II. Честванията ще приключат на 16 януари 2011 г., когато ще се отбележат 300 години от смъртта на единствения блажен на острова. На тържествената литургия, съобщава агенция AsiaNews, представителствана от монс. Харолд Антони Перера, епископ на Курунегала, са присъствали повече от 2000 вярващи. Литургията в чест на блажения Йозеф Вац е била отслужена в селцето Маха Галгамуа, близо до светилището, посветено на блажения. В проповедта си монс. Перера определи Йозеф Вац като „съвършен вярващ, пристигнал в една

непозната за него земя, за да донесе светлината на вярата в Шри Ланка“. В столицата Коломбо юбилейната година е била открита от архиепископ Малкъм Ранджит в черквата „Блажен Йозеф Вац“ в енорията на Макола.

Йозеф Вац е роден в португалската колония Гоа през 1651 г. Ръкоположен е за свешенник към конгрегацията на свети Филип Нери, пристига в Шри Ланка през 1687 г., където остава до смъртта си през 1711 г., допринасяйки за евангелизацията на острова. Според едно народно предание блаженият Вац дарява на народа на Tamil дървен кръст (който се съхранява и до днес в посветеното на него светилище), за да ги пази от дивите зверове, срещащи се в страната.

Евреи и християни заедно, за да свидетелстват пред света единствения Бог

Светият отец припомни също и „вечната стойност“ на Десетте Божи заповеди за евреите и християните, но също и за невярващите, които са „големият морален кодекс за цялото човечество“. Именно изходдайки от тях, посочи папата, могат да се намерят три сфери на сътрудничество между двете общини. Преди всичко, признаването на единствения Бог „срещу изкушението за създаването на други идоли“. „В нашия свят много хора не познават Бог или го смятат за ненужен, без значение за живота; така се изградиха други и нови богове, пред които човек се прекланя. Стремежът да се пробуди вниманието на съвременното общество към трансцендентното измерение и свидетелстването на единствения Бог е безценен принос, който евреи и християни могат заедно да дадат.“

Втората сфера на сътрудничество между евреи и католици е „закрилата на живота - срещу всяка форма на несправедливост и насилие, като се зачита стойността на всяка човешка личност, създадена по образ и подобие Божие“. Третата форма на сътрудничество е наследстването „светостта на семейството“, което е „основната клетка на обществото“. В него личното и взаимното предано и окончателно „да“ на мъжа и жената разкрива пространство за бъдещето, за автентичната хуманност на всеки и същевременно разкрива пътя към един нов живот. Десетте Божи заповеди, посочи Светият отец, припомняйки това, което са казали за